

Читайте, щоб не помилятися!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС
86006

Ваш КОНСУЛЬТАНТ

Земельні, господарські, адміністративні відносини

Журнал розповсюджується лише за передплатою
Передплатити можна в усіх відділеннях Укрпошти

№ 1 (013) січень 2015 року

Алла КАЛЬНІЧЕНКО

УСЕ ПРО ЗЕЛЕНИЙ (СІЛЬСЬКИЙ) ТУРИЗМ

- особливості сільського туризму
- народні промисли і послуги для туристів
- як законно використовувати землю і майно

ЗЕМЕЛЬНИЙ ПОДАТОК ВІДНЕСЕНО ДО МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ

Нововведення коментує Катерина ГРИВНАК

ЩО НОВОГО З 2015-го...

- про пільги та податковий компроміс на стор. 5
- хто і як може отримати відомості про зареєстровані права на нерухоме майно на стор. 6
- зміни у пенсійному забезпеченні на стор. 12

ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ РОЗ'ЯСНЮЮТЬ

- як стати сертифікованими інженерами-землевпорядниками
- нюанси для безробітних
- особливості держреєстрації прав на нерухомість

ЯК ОПОДАТКОВУВАТИМУТЬСЯ КВАРТИРИ ТА БУДИНКИ?

Коментар заступника
міністра фінансів
Дениса ФУДАШКІНА

ЧОМУ ВІДМІНЕНО РІШЕННЯ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ?

Про це наприкінці журналу

ВІДПОВІДІ НА ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

ЩОДО СТАТУСУ УЧАСНИКА АТО

1 Постановою Кабінету Міністрів України від 11.08.2014 № 326 утворено Державну службу України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра соціальної політики.

Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, зокрема щодо забезпечення їх адаптації та психологічної реабілітації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням, технічними та іншими засобами реабілітації, забезпечення житлом ветеранів війни, надання їм освітніх послуг, соціальної та професійної адаптації військовослужбовців, які звільняються з військової служби, інших учасників антитерористичної операції та осіб, звільнених з військової служби, організації їх поховання.

Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Положення про Державну службу України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 416 (далі — Положення) до повноважень Державної служби у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції належить внесення на розгляд Міністра соціальної політики пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, соціальної та професійної адаптації військовослужбовців, які звільняються, осіб, звільнених з військової служби, та учасників антитерористичної операції.

Також зазначаємо, що згідно з підпунктом 1 пункту 4 Положення Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції відповідно до покладених на неї завдань зокрема узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств у межах своєї компетенції та в установленому порядку подає їх Міністрові соціальної політики.

2 Відповідно до пункту 19 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» учасниками бойових дій визнаються військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані) та працівники Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, особи рядового, начальницького складу, військовослужбовці, працівники Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні

її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції, а також працівники підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь в антитерористичній операції в районах її проведення у порядку, встановленому законодавством.

Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, зазначеним в абзаці першому цього пункту, категорії таких осіб та терміни їх участі (забезпечення проведення) в антитерористичній операції, а також райони антитерористичної операції визначає Кабінет Міністрів України.

Відповідний Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 року № 413 (далі — Порядок).

Підстави для надання особам статусу учасника бойових дій визначені у пункті 4 Порядку.

Так, пунктом 5 Порядку рішення про надання статусу учасника бойових дій приймається міжвідомчою комісією з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій (далі — міжвідомча комісія), яка утворюється Державною службою у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції із включенням до її складу фахівців Міноборони, МВС, Національної гвардії, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Адміністрації Держприкордонслужби, Адміністрації Держспецтрансслужби, Управління державної охорони, Адміністрації Держспецзв'язку, ДСНС, ДПтС, військових формувань. До складу міжвідомчої комісії можуть включатися фахівці інших державних органів та представники громадських організацій.

У НОМЕРІ

ЗАКОН І ПРАКТИКА

- 2** Алла КАЛЬНИЧЕНКО
**ЗЕЛЕНИЙ (сільський) ТУРИЗМ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ**

НАБУЛИ ЧИННОСТІ З СІЧНЯ 2015-ГО...

- 5** 5 Податковий компроміс — це не зобов'язання, а право бізнесу
6 Фізичні та юридичні особи самостійно можуть отримати відомості про зареєстровані речові права на нерухоме майно
8 Як оптимізували пільги

СТОСУЄТЬСЯ НЕ ВСІХ...

- 6** Із 1 січня для власників автомобілів введено чотири нових податки

ПЕРЕТИНАЮЧИ КОРДОН: ЩО ЗМІНИЛОСЯ З 1 СІЧНЯ?

- 9** Кримська митниця ввела мито для українських товарів
Українцям для роботи в Російській Федерації необхідно отримувати дозвіл

КОМЕНТАР ФАХІВЦЯ

- 10** Катерина ГРИВНАК
Порядок оподаткування земельних ділянок змінено

ЗМІНИ У ПЕНСІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ

- 12** 12 Продовжено право дострокового виходу на пенсію 55-річним жінкам
13 Які пенсії в 2015 році підпадають під оподаткування

ЯКЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄТЕ СЕБЕ РОБОТОЮ САМОСТІЙНО...

- 12** Про надання матеріального забезпечення добровільно застрахованим фізичним особам-підприємцям Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності

КОМЕНТАР ПОСАДОВЦЯ

- 14** Денис ФУДАШКІН
Які квартири та будинки підпадають під оподаткування

ЧОГО ОЧІКУВАТИ?

- 14** У 2015 році органи влади на місцях повинні в повному обсязі забезпечити доступ до Генпланів населених пунктів

КОРИСНА ІНФОРМАЦІЯ

- 15** Укрпошта оновлює послугу «Кур'єрська доставка»
Купівля валюти обійдеться ще дорожче

ДЕРЖЗЕМАГЕНТСТВО. РОЗ'ЯСНЕННЯ

- 16** Леся ГЛУЩЕНКО
Хто сьогодні може розробляти документацію із землеустрою?

УКРДЕРЖРЕЄСТР. РОЗ'ЯСНЕННЯ

- 18** 18 Щодо деяких питань, пов'язаних з укладанням договорів купівлі-продажу майнових прав
19 Про особливості державної реєстрації прав власності на об'єкти нерухомого майна, закінчені будівництвом до 5 серпня 1992 року
21 Щодо необхідності надання додаткової інформації до ЄДР про юридичну особу
22 Щодо деяких питань, пов'язаних з державною реєстрацією припинення іпотеки та заборони відчуження нерухомого майна, що знаходиться на тимчасово окупованій території та території проведення антитерористичної операції

ЖИТТЄВА СИТУАЦІЯ

- 23** Громадянин не встиг отримати державний акт. Як його спадкоємцям оформити на себе земельну ділянку?

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЗАЙНЯТОСТІ. РОЗ'ЯСНЕННЯ

- 24** 24 Якщо звільнилися за власним бажанням...
25 Якщо у дипломі інше прізвище у зв'язку зі зміною прізвища під час реєстрації шлюбу...
25 Якщо особа, молодша 16-річного віку...

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ НА РИНКУ ПРАЦІ

- 26** Ваучер на навчання додає можливостей

ДЕРЖАВТОІНСПЕКЦІЯ НАГАДУЄ

- 26** Механічні ДТП — це справа страхових компаній

ВІДПОВІДАЄМО НА ЛИСТИ

- 28** 28 Місце проживання громадянина не впливає на можливість отримати земельну ділянку у користування і власність
29 На одну земельну ділянку видано два державних акти. Як виправити ситуацію?
30 Сільгоспземля передана в суборенду. Хто сплачуватиме податок з доходу фізичної особи?

ДЕРЖБЮДЖЕТ-2015

- 31** Яким буде прожитковий мінімум та мінімальна зарплата

РІШЕННЯ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ОСКАРЖЕНІ. ЧОМУ?

ЗЕЛЕНИЙ (сільський) ТУРИЗМ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Алла КАЛЬНИЧЕНКО,
юрист

ЦИФРИ І ФАКТИ СВДЧАТЬ

- Державна служба статисти- ки України прогнозує, що протягом 2014 року насе- лення України зменшилося на 131,3 тисячі осіб.
- Станом на 1 січня 2015 року чисельність наявного насе- лення України за поперед- німи даними становить 42 млн 941,8 тис. осіб. Станом на 1 січня 2014 р. чисельність наявного населення України становила 43 млн 073,1 тис. осіб. Таким чином, за 2014 рік українців стало на 0,3% осіб менше. При цьому міське населення становить 69,1%, сільське — 30,9%.
- Згідно з останнім переписом населення 2001 року в Україні налічується п'ять міст-«мільйонників», зокре- ма: Київ, Харків, Одеса, Дніпропетровськ, Донецьк. Ще сім великих міст набли- жаються до міст-«мільйон- ників».
- Переважна частина великих міст — це індустріальні ком- плекси, головна проблема яких — продукування вироб- ничих відходів, сміття. Де- градоване штучне міське середовище заподіює ком- плексну шкідливу дію на здоров'я населення внаслідок забруднення атмо- сферного повітря, дефіциту сонячного проміння, води, а також стресових факторів, зумовлених напруженим ритмом життя, скупченістю населення, нестачею зеле- них насаджень тощо.

Враховуючи наведене ви- ше, а також ті негативні фактори, які мають місце за таких умов проживання, а саме — високий рівень шкід- ливих викидів і скидів у на- вколишнє природне середо- вище, що призводить до негативного впливу довкілля на людину, зниження імуні- тету до хвороб та багато іншого, викликає бажання у багатьох жителів міст хоча б частину часу проводити у спілкуванні з природою.

Останнім часом у світі, зокрема, й в Україні, все більшого розвитку набирає зелений, або екологічний туризм. Як хочеться на вихідні чи свята виїхати на природу та відпочити від гамірного міського життя з натовпами людей, висотни- ми забудовами, загазовани- ми вулицями.

Що ж таке туризм в цілому та зелений, або екологічний туризм зокрема з точки зору закону? Згідно зі статтею 1 Закону України «Про ту- ризм»:

Туризм — це тимчасовий виїзд особи з місця про- живання в оздоровчих, пізнавальних, професійно- ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає.

Статтею 4 цього ж Закону, залежно від категорій осіб, які здійснюють туристичні подорожі (поїздки, відвіду- вання), їх цілей, об'єктів, що використовуються або відві- дуються, чи інших ознак, визначено такі види туризму:

- дитячий;
- молодіжний;
- сімейний;
- для осіб похилого віку;
- для інвалідів;
- культурно-пізнавальний;
- лікувально-оздоровчий;
- спортивний;
- релігійний;
- екологічний (зелений);
- сільський;
- підводний;
- гірський;
- пригодницький;
- мисливський;
- автомобільний;
- самодіяльний тощо.

Особливості здійснення окремих видів туризму вста- новлюються законом.

Згідно з офіційними стати- стичними даними Всесвіт- ньої туристичної організації, зелені подорожі займають від 7 до 20% у загальному обсязі туристичних поїздок.

Зелений туризм — це відпочи- нок «на природі», у тому числі і в сільській місцині або взагалі поза межами населених пунктів, тобто в місцевості, яка приваблює своєю природністю та не- доторканістю.

Сільський туризм — відпочинок у сільській місцевості (у селах, на хуторах, у зручних селянських будинках) за мінімальних, але достатніх умов перебування. За своєю специфікою «сільські» туристи якийсь час мають вести сільський спосіб життя, знайомляться з місцевою культурою і місцевими звичаями, беруть участь у традиційній сільській праці.

Тому зелений туризм, або екологічний є більш загальним поняттям, ніж сільський туризм. Такий туризм позитивно впливає на фізичне та моральне здоров'я людини, дозволяє вільно спілкуватися з природою, знімати стрес та інші негативні наслідки урбанізації. При цьому природа має залишатися у тому ж стані і не погіршуватися. Діяльність, що призводить до погіршення природного стану довкілля, має бути припинена.

На жаль, окремого закону про зелений туризм немає, а, отже, немає чітко регламентованої діяльності, пов'язаної із зеленим туризмом, щодо надання послуг для туристів.

Що ж відбувається у цій сфері за відсутності спеціального закону?

На жаль, навіть з боку посадових осіб різних рівнів та науковців за відсутності спеціального закону терези їх бачення розвитку зеленого туризму схиляються у бік отримання прибутків та зайнятості населення без збереження навколишнього природного середовища, що є неприпустимим.

У 2010 році відбувся круглий стіл з питань розробки

концепції Програми розвитку сільського туризму на 2011-2015 роки у Закарпатській області та обговорення проекту Закону України «Про сільський агротуризм».

Надзвичайно низький рівень зайнятості населення, відсутність робочих місць, поєднання природних, рекреаційних ресурсів, унікальність культури, побуту, історії — усе це створює надзвичайно привабливі умови для розвитку екологічного, у тому числі й сільського туризму.

Однак, у своїй доповіді завідувач філією кафедри теорії та практики туризму і готельного господарства Київського університету туризму, економіки і права Христо Роглев відмітив низку проблем, які стримують розвиток туризму на Закарпатті. Це, зокрема, охорона природи (Карпатський біосферний заповідник) та культурної спадщини, будівництво та ремонт доріг, підйомників для гірськолижних баз; прискорення будівництва інфраструктури, стимулювання бізнесу й зайнятості населення, прискорення прийняття законодавчих актів щодо розвитку туризму в Карпатах. Він також наголосив на необхідності розробки системи надання та отримання пільгових кредитів для розвитку зеленого туризму.

З іншого боку, як повідомляє інформаційне видання КАРПАТІНФО: «Фахівці кафедри туризму УжНУ рекомендують власникам садиб, що прагнуть працювати в секторі зеленого туризму, зберегти свої традиції та повернутися до автентичності побуту. Напередодні активного літнього сезону багато

власників садиб здійснюють ремонтні та косметичні роботи. З цією метою, у межах своїх можливостей бажано було б здійснити роботи, спрямовані на забезпечення привабливого художньо-естетичного виду будівель, благоустрій та інженерне облаштування садиби і житлового будинку, оформлення інтер'єру жилих приміщень».

Задавши пошук за словами зелений туризм або сільський туризм в Інтернеті, ми отримуємо величезну кількість інформації про те, де і як можна відпочити. При цьому вам запропонують розміщення в комфортабельних мініотелях з харчуванням ресторанного типу. Єдине що нагадуватиме про сільський туризм — це місце розташування таких об'єктів. До речі, більшість із них побудована на ріллі за межами населених пунктів у справді мальовничих місцевостях із порушенням цільового використання земель особистого селянського господарства. Мотивація власників цих об'єктів одна, мовляв, Законом «Про особисте селянське господарство» такі дії прямо передбачені.

Однак, згідно із Законом «Про особисте селянське господарство» (ст. 1):

«Особисте селянське господарство — це господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання

послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму».

Ведення особистого селянського господарства не відноситься до підприємницької діяльності. То ж які послуги з використання майна такого господарства у сфері земельного туризму можуть надаватися його членами?

Вищезазначеним Законом регулюється питання використання майна та земельних ділянок особистого селянського господарства. Так, відповідно до статей 5 та 6 цього Закону для ведення особистого селянського господарства використовують земельні ділянки розміром не більше 2,0 гектара, передані фізичним особам у власність або оренду в порядку, встановленому законом.

До майна, яке використовується для ведення особистого селянського господарства, належать житлові

будинки, господарські будівлі та споруди, сільськогосподарська техніка, інвентар та обладнання, транспортні засоби, сільськогосподарські та свійські тварини і птиця, бджолосім'ї, багаторічні насадження, вироблена сільськогосподарська продукція, продукти її переробки та інше майно, набуте у власність членами господарства в установленому законодавством порядку.

Статтею 7 цього ж Закону встановлено права і обов'язки членів особистого селянського господарства, зокрема:

● **члени особистого селянського господарства мають право:**

- надавати послуги з використанням майна особистого селянського господарства;
- використовувати в установленому порядку для власних потреб наявні на земельній ділянці за-

гальнопоширені корисні копалини, торф, лісові насадження, водні об'єкти, а також інші корисні властивості землі відповідно до закону тощо.

● **члени особистого селянського господарства зобов'язані:**

- дотримуватися вимог земельного законодавства та законодавства про охорону довкілля;
- забезпечувати використання земельної ділянки за цільовим призначенням;
- підвищувати родючість ґрунтів та зберігати інші корисні властивості землі тощо.

На жаль, за відсутності закону про зелений туризм можемо очікувати серйозного, іноді безповоротного впливу на природне середовище з боку осіб, що надають або мають намір надавати послуги у сфері сільського туризму.

Враховуючи вищенаведене, можемо говорити про те, що земельна ділянка особистого селянського господарства має використовуватися виключно за своїм цільовим призначенням, а саме для вирощування сільськогосподарської продукції. Будувати на такій земельній ділянці міні-готелі, колиби та інше для розміщення та обслуговування туристів забороняється.

Для означених цілей можуть використовуватися житлові будинки та господарські споруди (присадибна земельна ділянка), а також інше майно, визначене статтею 6 Закону «Про особисте селянське господарство».

До послуг, які можуть надаватися в рамках зеленого (сільського) туризму, можна віднести, наприклад, вивчення традиційних промыслів селян, кінні прогулянки, участь у традиційних святкових діях тощо.

Діяльність у сфері зеленого туризму має контролюватися державою, а саме мають бути відповідні дозвільні документи та облік особистих селянських господарств, які надають послуги у сфері зеленого туризму, та встановлені чіткі обмеження та заборони на використання землі та майна таких господарств, що призводять до нецільового використання землі, погіршення її корисних якостей та, іноді, навіть унеможлиблює її подальше використання як сільськогосподарської, або ж діяльність, яка на ній проводиться, вже не може бути віднесена до підприємницької.

Для того, щоб однозначно вирішити питання, які виникають у сфері зеленого, у тому числі сільського, туризму, необхідно якнайшвидше Верховною Радою України прийняти відповідний закон та за необхідності внести зміни до діючих законів, враховуючи, в першу чергу, вимоги статті 41 Основного Закону, згідно з якою використання власності не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності громадян, інтересам суспільства, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі.

ПОДАТКОВИЙ КОМПРОМІС — ЦЕ НЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, А ПРАВО БІЗНЕСУ

З 17 січня поточного року набув чинності Закон України № 63-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей уточнення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість у разі застосування податкового компромісу», який Верховна Рада України ухвалила 25 грудня 2014 року. Прес-служба Державної фіскальної служби України з цього приводу інформує.

Відтепер бізнес має законний механізм податкового компромісу з державою, який дозволяє платникам уникнути фінансової, адміністративної та кримінальної відповідальності за заниження податкових зобов'язань з податків на прибуток та додану вартість за будь-які податкові періоди до 1 квітня 2014 року.

«Цей закон виник у відповідь на запит бізнесу, який хоче перегорнути сторінку і почати працювати прозоро. Податковий компроміс — це не зобов'язання, а право бізнесу. Враховуючи підписання Угоди про асоціацію з ЄС і ті можливості, які вона відкриває для українського бізнесу, я переконаний, що цим інструментом скористається багато компаній», — зазначив Голова ДФС України Ігор Білоус.

Відповідно до ухваленого закону, загальна тривалість процедури досягнення податкового компромісу — до 70 календарних днів з наступного дня після подання уточнюючого розрахунку. При цьому, за-

гальний термін, протягом якого платник може прийняти рішення про застосування процедури податкового компромісу (подання уточнюючого розрахунку або заяви), складає 90 календарних днів з дня набрання чинності цим законом.

Протягом зазначеного періоду платники за бажанням можуть подати до органів Державної фіскальної служби України уточнюючий розрахунок податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та/або ПДВ за будь-які податкові періоди до 1 квітня 2014 року, в яких визначити суму завищення витрат, що враховуються при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств та/або суму завищення податкового кредиту з ПДВ та/або заяву відповідно до Закону.

ДФС, у свою чергу, протягом 10 робочих днів приймає рішення про можливість проведення перевірки або відсутність такої необхідності для підтвердження визначеної суми.

При застосуванні процедури податкового компромісу платник має сплатити 5% від суми задекларованих або визначених у податковому повідомленні-рішенні податкових зобов'язань. При цьому інші 95 відс. такої суми вважаються погашеними, а штрафні санкції та пеня не нараховуватимуться.

Відповідно до закону, процедури податкового компромісу поширюється й на випадки, коли у платника податків розпочата документальна податкова перевірка або складе-

но акт за наслідками такої перевірки. У таких випадках платник податків за своїм рішенням може подати уточнюючі розрахунки податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та/або податку на додану вартість.

Крім того, якщо відносно платника податків розпочата документальна податкова перевірка або складено акт за наслідками такої перевірки, він також за власним бажанням може подати відповідні уточнюючі розрахунки податкових зобов'язань.

Уточнені та перевірені операції у періодах під час застосування податкового компромісу у подальшому платники не змінюватимуть, а контролюючий орган не перевірятиме.

Завдяки такій добровільній акції декларування недоплачених податків бізнес отримає можливість відкрито працювати, проходити аудит та залучати фінансування для розвитку своєї підприємницької діяльності.

Законом також внесено зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу і Кримінального процесуального кодексу та Кодексу адміністративного судочинства щодо звільнення платників податків від адміністративної та кримінальної відповідальності, а також встановлено можливість застосування процедури примирення сторін в рамках адміністративного судочинства при застосуванні податкового компромісу.

Тож відтепер фізичні та юридичні особи самостійно можуть отримати відомості про зареєстровані речові права на нерухоме майно та їх обтяження. Так само цей порядок надає доступ до реєстрів спеціальним профільним особам: нотаріусам, адвокатам, органам державної влади.

Відомості про зареєстровані речові права на нерухоме майно та їх обтяження можна отримати на офіційному сайті Укрдержреєстру у рубриці «Державний реєстр речових прав на нерухоме майно» → «Пошук інформації в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно».

Інформація з Державного реєстру прав в електронній формі надається користувачам, які зареєструвалися на офіційному веб-сайті Укрдержреєстру та надали відомості про власне прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), серію та номер паспорта громадянина України чи реквізити іншого документа, що посвідчує особу, найменування та податковий номер юридичної особи (у разі, коли інформація запитується в інтересах юридичної особи її керівником чи представником), а також внесли плату за надання інформації з Державного реєстру прав з використанням платіжних систем через Інтернет. (Вартість довідки — 17 гривень).

Отримання інформації з Державного реєстру прав та реєстрів в електронній формі здійснюється шляхом пошуку, перегляду та в разі необхідності друку інформації про зареєстровані речові

Фізичні та юридичні особи ВІДОМОСТІ ПРО ЗАРЕЄСТРОВАНІ

З 1 січня 2015 року набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2014 року №722, якою затверджено Порядок надання фізичним та юридичним особам інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Порядок доступу посадових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, судів, органів внутрішніх справ, органів прокуратури, органів Служби безпеки, нотаріусів, адвокатів до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

СТОСУЄТЬСЯ НЕ ВСІХ...

ІЗ 1 СІЧНЯ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ АВТОМОБІЛІВ ВВЕДЕНО ЧОТИРИ НОВИХ ПОДАТКИ

З 1 січня 2015 року набули чинності поправки до Податкового кодексу України, згідно з якими вводиться транспортний податок, новий акцизний збір на автобуси і вантажний транспорт, акциз на електродвигуни, а також відновлений акцизний збір на переобладнані автомобілі.

Згідно з нововведеннями, відтепер власники «розкішних» автомобілів з об'ємом бензинового або дизельного двигуна понад 3 тис. см³ і не старше 5 років будуть зобов'язані сплачувати річний податок у розмірі 25 тис. грн.

З 1 січня вводиться новий акциз на автобуси і вантажні автомобілі. На нові автобуси акциз встановлено у розмірі 0,003 євро за 1 см³ двигуна, на старі — у розмірі 0,007

євро за 1 см³. Причому на автобуси, які експлуатувалися більше, ніж 8 років, ставка податку підвищується у 20 разів.

На нові вантажівки, залежно від тоннажу, ставка акцизу встановлюється на рівні від 0,01 євро до 0,016 євро за 1 см³. На автомобілі, використані не більше 5 років, ставка акцизу зростає у два рази, а на використані понад 8 років — у 20 разів.

САМОСТІЙНО МОЖУТЬ ОТРИМАТИ РЕЧОВІ ПРАВА НА НЕРУХОМЕ МАЙНО

права та їх обтяження на об'єкт нерухомого майна, яка є актуальною на дату та час її формування.

Також фізичні та юридичні особи можуть отримати інформацію з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно за об'єктом нерухомого майна в паперовій формі шляхом подання органам державної реєстрації прав та нотаріусам заяви особисто або пересилання поштою.

Інформація з Державного реєстру прав у паперовій формі надається органом державної реєстрації прав, нотаріусом у вигляді:

- витягу за заявою власника чи іншого правоволодільця про належні йому права, спадкоємців (правонаступників) відповідних осіб, особи, в інтересах якої встановлено обтяження;
- інформаційної довідки;
- органом державної реєстрації прав у вигляді виписки

Потрапили під оподаткування електромобілі. Ставка акцизу за один електродвигун становить 109 євро.

Залежно від об'єму двигуна та строку експлуатації збільшився акцизний збір на легкові автомобілі.

Стягуватиметься акциз на переобладнані легкові автомобілі, які були завезені як комерційні, тобто без сплати акцизу.

Як компенсацію зростання податків уряд скасував збір за першу реєстрацію автомобіля, який залежно від об'єму двигуна становив від 3,82 до 69,99 грн за 100 см³.

Також Верховна Рада проголосувала за закон про введення тимчасових спецмит на імпорт автомобілів, згідно з яким додатковий імпортний збір на транспортні засоби становитиме 5% і буде сплачуватися протягом року. Але цей закон набуде чинності лише після узгодження з Єврокомісією.

ДОВІДКОВО

- У квітні 2014 року уряд прийняв закон про скасування екологічного податку за утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів та оподаткування акцизним податком операцій з переобладнання завезеного на митну територію України транспортного засобу у підакцизний легковий автомобіль.
- З 14 квітня була встановлена ставка спецмита на імпортні автомобілі з об'ємом двигуна від 1000 см³ до 1500 см³ на рівні 4,31%, з об'ємом циліндра від 1500 см³ до 2200 см³ — на рівні 8,63%. Причому з квітня 2015 року планується знизити ці спецмита до 2,15% і 4,32% відповідно.
- На сьогодні в Україні діє ввізне мито на легкові автомобілі у розмірі 10%.

за заявою власника чи іншого правоволодільця про осіб, які отримали відомості про зареєстровані права та їх обтяження на нерухоме майно, що йому належить.

Щоправда інформація про об'єкт не міститиме персональних даних суб'єктів речових прав на нерухоме майно (реквізитів документа, що посвідчує особу, реєстраційного номера облікової картки платника податку).

У Державній реєстраційній службі також повідомляють, що потужності технічного обладнання та програмного забезпечення сервісу по доступу до реєстру дають можливість обробляти до 1 млн заявок на місяць.

За словами міністра юстиції, відкриття реєстрів матиме антикорупційний ефект. Кожен зможе перевірити, наскільки інформація, яку чиновники вказують у деклараціях, правдива, і чи відповідає вона їхньому реальному майновому стану. Крім того, відкриття реєстрів пожвавить інвестиційний клімат.

Наступним кроком реформ стане удосконалення системи реєстрів. Адже нині в державі діє 36 реєстрів, які містять інформацію про майно і майнові права громадян та юридичних осіб.

«Разом із європейськими інституціями та міжнародними організаціями ми розробляємо механізм скорочення кількості основних реєстрів до 4. Вони консолідуватимуть інформацію про громадян і їхній майновий стан, а також дані, потрібні для надання державою послуг цим громадянам», — наголосив очільник Мініюсту.

• Щодо зарплати

Так, у 2015 році максимальний розмір зарплати для працівників бюджетних установ і організацій не буде перевищувати 7 мінімальних зарплат (8526 грн.). Ця норма не поширюється на військовослужбовців, учасників АТО, Антикорупційне бюро та Агентство по боротьбі з корупцією. Крім того, для співробітників державних компаній встановлені обмеження щодо розміру зарплат на рівні не більше 10 мінімальних зарплат, за винятком об'єктів державної власності, стратегічних підприємств, перелік яких визначає Кабінет Міністрів України.

Заробітна плата суддям та працівникам апарату судів також залишається без змін (раніше планувалося збільшення окладів утричі). Крім того, скорочується штат Генеральної прокуратури з 20 до 15 тисяч співробітників, а матеріальна допомога працівникам прокуратури при виході на пенсію встановлюється в тому ж розмірі, як і іншим держслужбовцям. Органи внутрішніх справ скоротять з 172 до 152 тисяч співробітників при збереженні фінансування відомства на минулорічному рівні.

• Щодо безкоштовного харчування

На місцеві бюджети перекладається фінансування безкоштовних обідів для учнів 1-4 класів, дітей з малозабезпечених родин та інших пільгових категорій. Для батьків дорожчає плата за харчування дітей у дитсадках

ЯК ОПТИМІЗУВАЛИ ПІЛЬГИ

1 січня набрав чинності Закон України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» (№1577). За словами Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка, «Це предмет доволі складного компромісу — перший етап оптимізації пільг».

— не менше 60% замість 50% їх вартості у містах та 40% замість 30% — у селах.

Безкоштовним харчуванням у професійно-технічних училищах будуть забезпечуватися діти-сироти, діти-інваліди, діти, позбавлені батьківського піклування, а також діти з малозабезпечених сімей, і уряд визначить відповідний порядок. Положення про харчування для хворих у закладах охорони здоров'я залишили без змін.

У законі сказано, що місцева влада може прийняти рішення про забезпечення харчуванням усіх хворих, але оплачувати це вона має за власний рахунок.

• Щодо освіти

Середня освіта в Україні залишається безкоштовною і порядок оплати праці вчителів і викладачів не змінюється — залишається ставка 18 годин. Стипендії студентам теж залишаються. Підручники видаватимуть безкоштовно тільки сиротам, позбавленим батьківського піклування, інвалідам, а також дітям з малозабезпечених сімей. Іншим доведеться купувати шкільну літературу за кошти батьків. Заняття у ДЮСШ

стануть платними, крім того, у навчальних закладах заплановане скорочення частини фахівців з фізкультури.

• Щодо пільгового проїзду

До 1 червня 2015 року пільговий проїзд залишається без змін.

З 1 червня ця пільга надається: інвалідам 1 та 2 групи, дітям-інвалідам, дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, учням із малозабезпечених сімей та особам, які їх супроводжують і які супроводжують інвалідів 1 групи та учасникам бойових дій.

Позбавлено права безкоштовного проїзду в громадському та міжміському транспорті учасників війни, чорнобильців та ветеранів праці. Кабмін обіцяє за півроку розробити методику компенсації втрачених пільг — імовірно, буде проведена їх монетизація, але на якому рівні профінансують надбавки до пенсій на проїзд, наразі невідомо. До речі, місцеві органи влади можуть приймати рішення щодо безкоштовного проїзду деяких з цих категорій громадян, але компен-

сувати втрати транспортникам доведеться з міського бюджету.

Пільговий проїзд для школярів, студентів та вчителів тепер можливий тільки за рахунок місцевих бюджетів, якщо відповідне рішення прийме місцева влада, виділивши на це кошти.

• Щодо пенсій

Максимальні розміри пенсій, що призначаються держслужбовцям, народним депутатам, прокурорам та суддям знижені до 60% заробітної плати. Порядок перерахунку вже призначених цим категоріям пенсій буде визначений Кабміном, як і порядок та розміри додаткових пенсій, компенсаційних виплат іншим категоріям пенсіонерів та надбавок до пенсії дітям війни.

• Щодо пільг постраждалим внаслідок чорнобильської катастрофи

За законом, пільги для осіб, віднесених до 1-2 категорії, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи, надаються без урахування доходів. Санаторно-курортне лікування надається особам, віднесеним до 1 категорії постраждалих внаслідок чорнобильської катастрофи.

Залишені без змін усі соціальні гарантії, передбачені законами про статус ветеранів військової служби, статус ветеранів війни (для учасників бойових дій та інвалідів війни) та про соціальний і правовий захист військовослужбовців.

Кримська митниця ввела мито для УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРІВ

Митниця Криму з 1 січня 2015 року скасувала пільговий режим роботи з рештою території України. Про це йдеться в повідомленні прес-служби митної служби Криму.

Це рішення, як повідомляється, прийнято у зв'язку із закінченням перехідного періоду переміщення товарів через митний кордон Митного союзу в «Кримському федеральному окрузі».

«Таким чином, всі товари, які будуть переміщуватися через кримську ділянку державного кордону Російської Федерації з Україною, підлягають митному декларуванню в письмовій або електронній формах з використанням митної декларації та сплатою належних митних платежів у федеральний бюджет», — сказано в повідомленні.

Українцям для роботи в Російській Федерації необхідно ОТРИМУВАТИ ДОЗВІЛ

Українцям з 1 січня 2015 року необхідні дозвільні документи для перебування на території Росії після певного строку.

Про це повідомив глава Федеральної міграційної служби (ФМС) Росії Костянтин Ромодановський.

«Українські громадяни в'їжджають в Росію за внутрішніми паспортами. З 1 січня вводиться інша система дозвільних документів на роботу. Громадяни України в загальному порядку повинні будуть отримувати патенти для роботи у фізичних і юридичних осіб», — зазначив він.

При цьому перебування на території Росії без дозвільних документів (патенту на роботу, дозволу на тимчасове проживання та інших) буде можливо 90 днів протягом півроку.

Згідно з підписаними президентом Росії змінами до закону про положення іноземних громадян, для отримання патенту треба буде виконати низку вимог. Зокрема, при в'їзді в Росію вписати у міграційну картку мету перебування — робота.

Також у міграційну службу треба надати поліс медичного страхування і російські довідки про відсутність наркотичної залежності, інфекційних хвороб та ВІЛ.

Окремо треба надати документ про володіння російською мовою, знання історії і основ законодавства Росії.

Такі правила не стосуватимуться тих, хто виїхав з території України вимушено і з об'єктивних причин повернутися не може.

ПОРЯДОК ОПОДАТКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

ЗМІНЕНО

Катерина ГРИВНАК,
експерт

Закон України від 28.12.2014 № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо податкової реформи» (далі — Закон №71) змінив порядок оподаткування земельних ділянок. Плата за землю як складова податку на майно включена до переліку місцевих податків.

Особливістю є те, що місцеві податки встановлюються рішеннями сільських, селищних та міських рад. При цьому плата за землю є обов'язковою для встановлення місцевими радами.

У рішеннях про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково має визначатись об'єкт оподаткування, платник, розмір ставки, податковий період, пільги та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Податкового кодексу з дотриманням встановлених для відповідного місцевого податку чи збору критеріїв.

Копія рішення про встановлення місцевих податків та зборів в десятиденний строк з дня його оприлюднення надсилається до відповідного контролюючого органу.

Водночас відповідний орган місцевого самоврядування в обов'язковому порядку має офіційно оприлюднити таке рішення до 15 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування відповідних місцевих податків та зборів або змін. В іншому разі нор-

ми таких рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

На випадок, якщо місцеві ради не приймають рішення про встановлення обов'язкових місцевих податків, то Законом № 71 передбачена окрема норма, яка визначає, що до прийняття рішення органу місцевого самоврядування такі податки повинні справлятися відповідно до норм Податкового кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю — за ставками, що діяли до 31 грудня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується її застосування.

З іншого боку, змінами передбачено, що органи місцевого самоврядування рішення щодо ставок земельного податку мають надати відповідному контролюючому органу до 25 грудня року, що передуює звітному.

Важливо зазначити, що пунктом 4 Закону №71 рекомендовано органам місцевого самоврядування у місячний термін з дня опублікування цього Закону (опублікований у газеті «Голос України»

№ 254 (6004) 31 грудня 2014 року) прийняти та оприлюднити рішення щодо встановлення у 2015 році: податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів нежитлової нерухомості; податку на майно в частині транспортного податку; акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів. Одночасно цим же пунктом визначено, що в 2015 році до рішень місцевих рад про встановлення місцевих податків і зборів на 2015 рік не застосовуються вимоги, встановлені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Як бачимо, до зазначеного переліку місцевих податків, рекомендованих до встановлення радами на 2015 рік, плата за землю не включена. Враховуючи прийняті норми чинного законодавства, очевидним є те, що для плати за землю залишається загальний порядок щодо застосування рішень по її запровадженню, а органи місцевого самоврядування можуть диференціювати та затверджувати ставки земельного податку лише на 2016 рік.

Однак не виключено, що деякі місцеві ради приймуть рішення про встановлення на 2015 рік ставок земельного податку в межах граничних розмірів нових ставок, які, можливо, необхідно буде застосовувати при розрахунку суми податку на цей рік.

Важливим є те, що до прийняття Закону № 71 плата за землю належала до загальнодержавних податків і ставки податку встановлювалися виключно Податковим кодексом України.

Законом № 71 органам місцевого самоврядування не лише надано право встановлювати ставки земельного податку в межах граничного розміру, а й підвищено верхню межу ставок податку для всіх категорій земель, крім сільськогосподарських угідь, *в три рази*. При цьому скасовано низку спеціальних ставок податку, які були встановлені для окремих категорій земель, — земель сільськогосподарського призначення, житлового фонду, садівницьких товариств, земельних ділянок під господарськими будівлями і спорудами сільськогосподарських та водогосподарських підприємств, земель залізниць та гірничодобувних підприємств тощо.

Одночасно для суб'єктів господарювання, які мають земельні ділянки в постійному користуванні, але згідно із Земельним кодексом не можуть мати їх на такому праві, максимальна ставка збільшена до 12 відсотків від

нормативної грошової оцінки, тобто до рівня максимального граничного розміру орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності. Це, з одного боку, є стимулом у переоформленні ними прав на земельні ділянки відповідно до вимог земельного законодавства, а з іншого — значно збільшує податкове навантаження.

Тому органи місцевого самоврядування до встановлення диференційованих ставок земельного податку мають підійти виважено, врахувавши особливості ставок, які були встановлені для окремих категорій земельних ділянок залежно від цільового призначення земель.

Не менш актуальним є питання пільгового оподаткування земельних ділянок, оскільки з 1 січня 2015 року суттєво скорочено перелік пільг по земельному податку, в тому числі і для закладів, установ та організацій, спеціалізованих санаторіїв для реабілітації хворих, військових формувань, утворених відповідно до законів України, Збройних Сил України та Державної прикордонної служби України, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів.

У переліку пільг по земельному податку для юридичних осіб залишилися лише громадські організації інвалідів України, їх санаторно-курортні, оздоровчі заклади, реабілітаційні установи, засновані ними підприємства та організації при дотри-

манні відповідних критеріїв, а також бази олімпійської та параолімпійської підготовки і суб'єкти космічної діяльності — за переліками, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Скасувавши майже всі пільги по земельному податку для юридичних осіб, тим самим розширено повноваження місцевих рад щодо встановлення пільг із цього податку своїми рішеннями.

При цьому існують неузгодженості норм законодавства при наданні таких пільг. З одного боку, як визначено п.п. 12.3.7 п. 12.3 ст. 12 розділу I «Перехідні положення» Податкового кодексу, сільським, селищним, міським радам не дозволяється звільняти окремих юридичних та фізичних осіб — підприємців і фізичних осіб від сплати таких податків та зборів, відповідно і від земельного податку.

Разом з тим, враховуючи норму п. 284.1 ст. 284 Податкового кодексу, місцевим радам надано право своїми рішеннями звільняти від сплати земельного податку юридичних та/або фізичних осіб.

Очевидним є те, що норма вимагає законодавчого врегулювання. Тому сподіваємося, що органи місцевого самоврядування при прийнятті рішень щодо надання пільг із земельного податку саме на 2015 рік мають бути виваженими і об'єктивними, надавати їх обґрунтовано, з урахуванням пільг, які діяли до 1 січня 2015 року.

✓ ПРОДОВЖЕНО ПРАВО ДОСТРОКОВОГО ВИХОДУ НА ПЕНСІЮ 55-РІЧНИМ ЖІНКАМ

14 січня ц.р. Верховна Рада прийняла Закон «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (щодо удосконалення пенсійного забезпечення).

Згідно із пояснювальною запискою, до 1 січня 2022 року право на достроковий вихід на пенсію за віком мають жінки, яким виповнилося 55 років, за наявності страхового стажу не

менше 30 років і за умови звільнення з роботи. У цьому випадку розмір їх пенсії, обчислений відповідно до статті 27 та з урахуванням статті 28 цього Закону, зменшується на 0,5 відсотка за

кожний повний чи неповний місяць дострокового виходу на пенсію.

Крім того, закон також передбачає, що пенсіонер для нарахування пенсії за бажанням може надати довідку про заробітну плату, підтверджену первинними документами, за будь-які 60 календарних місяців страхового стажу підряд до 1 липня 2000 незалежно від перерв.

ЯКЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄТЕ СЕБЕ РОБОТОЮ САМОСТІЙНО...

Про надання матеріального забезпечення добровільно застрахованим фізичним особам-підприємцям Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності

Особи, які забезпечують себе роботою самостійно, у тому числі фізичні особи-підприємці, особисто можуть брати участь у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності на добровільних засадах (ч. 3 ст. 6 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням» від 18.01.2001 № 2240 (далі — Закон № 2240).

Порядок добровільної участі у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні визначено стат-

тею 10 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 року № 2464 (далі — Закон 2464).

Чинним законодавством передбачено укладання договору з органом Державної фіскальної служби та фізичною особою-підприємцем, який виявив бажання брати участь у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Договір про добровільну участь набирає чинності з дня його підписання. Особи беруть добровільну участь у системі загальнообов'язко-

вого державного соціального страхування протягом строку, визначеного в договорі про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, але не менше одного року. Для осіб такої категорії єдиний соціальний внесок встановлюється у розмірі 36,6 відсотків визначеної бази нарахування єдиного соціального внеску.

Згідно зі ст. 34 Закону № 2240 за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, надаються такі види матеріального забезпечення та соціальних послуг:

- допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною);
- допомога по вагітності та пологах;

✓ ЯКІ ПЕНСІЇ В 2015 році ПІДПАДАЮТЬ ПІД ОПОДАТКУВАННЯ

Внесені зміни до Податкового кодексу України, що стосуються оподаткування пенсій за ставкою 15%, роз'яснює Міністр фінансів України Наталія ЯРЕСЬКО:

— Ми знизили поріг для оподаткування пенсій із 10 тис. грн до трьох мінімальних заробітних плат, це приблизно 3 тис. 654 грн на сьогодні. Так, оподатковується не вся пенсія, а лише сума, яка перевищує 3 тис. 654 грн. Тобто, якщо пенсія становить 4 тис. грн, то за ставкою у 15% оподатковується лише різни-

ця між 4 тис. грн та 3 тис. 654 грн. Цей податок торкнеться менше, ніж 4% пенсіонерів.

Додатково до цього подумайте про справедливість. У нас середня оподаткована зарплата, — приблизно 3 тис. 500 грн. Середня зарплата в освітній сфері — 2 тис. 700 грн, у сфері охорони здоров'я — 2 тис. 400 грн. Таким кроком ми

мали намір не нав'язати податок на малозабезпечені верстви населення, а оподаткувати ті спецпенсії, які отримують колишні чиновники, колишні судді, колишні міліціонери.

Окрім того, завдяки зменшенню суми таких спеціальних пенсій до держбюджету закладено додатковий ресурс у розмірі близько 250 млн. грн.

Є різні системи пенсій, є деякі окремі системи, які не оподатковані, але в цілому це європейський стандарт, і ми наближаємося до цього.

— допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві);

— забезпечення оздоровчих заходів (оплата путівок на санаторно-курортне лікування застрахованим особам та членам їх сімей, до дитячих оздоровчих закладів, утримання санаторіїв-профілакторіїв, надання соціальних послуг у позашкільній роботі з дітьми, у тому числі придбання дитячих новорічних подарунків).

Отже, **фізична особа-підприємець має право на отримання матеріального забезпечення та соціальних послуг за рахунок коштів Фонду з моменту укладання Типового договору про добровільну участь та сплати єдиного соціального внеску.**

Для отримання матеріального забезпечення та соціальних послуг фізична особа-підприємець звертається до робочого органу Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності з такими документами:

1. Заява встановленої форми із зазначенням реквізитів банківської установи та номера поточного рахунку.
2. Довідка з Державної фіскальної служби про сплату ЄСВ.
3. Документи, які підтверджують настання страхового випадку:
 - листок непрацездатності (оригінал);
 - у разі отримання допомоги на поховання: Витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян про смерть для отримання допомоги на поховання, у разі реєстрації смерті виконавчим органом сільської, селищної або міської ради — довідка для отримання допомоги на поховання, свідоцтво про смерть (копія).
4. Документи, копії яких належним чином завіряються працівником робочого органу Фонду:
 - типовий договір про добровільну участь у системі загальнообов'язкового соціального страхування;
 - свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності;
 - паспорт;
 - довідка про присвоєння ідентифікаційного коду;
 - трудова книжка;
 - страхове свідоцтво.

Роз'яснення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності від 15.12.2014 р.

Згідно з внесеними змінами до Податкового кодексу України квартири загальною площею до 60 квадратних метрів та житлові будинки до 120 квадратних метрів не оподатковуються. При цьому місцеві органи влади можуть підняти неоподатковуваний поріг. Податок сплачуватиметься раз на рік.

— Хочу відзначити, що середня площа всіх квартир на території України на сьогодні становить 56,6 кв.м. Таким чином домінуюча більшість об'єктів нерухомості не буде підпадати під оподаткування таким податком. При розмірах квартири у 65 кв.м., податок стягуватиметься із 5 кв.м., тобто з площі, яка перевищує пільгову (65-60=5 (кв.м.)).

ЧОГО ОЧІКУВАТИ?

У 2015 році органи влади на місцях повинні в повному обсязі забезпечити доступ до Генпланів населених пунктів

На цьому наголосив Віцепрем'єр-міністр-Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко під час робочої наради і доручив Управлінню містобудування, архітектури та планування територій Мінрегіону надавати органам влади на місцях консультаційну, методичну допомогу та здійснювати постійний моніторинг щодо

ЯКІ КВАРТИРИ ТА БУДИНКИ ПІДПАДАЮТЬ ПІД ОПОДАТКУВАННЯ?

Зміни коментує заступник глави Міністерства фінансів України **Денис ФУДАШКІН:**

Крім того, місцева громада може вивчити детально ситуацію на своїй території і запропонувати, що пільгова площа, яка не підлягає оподаткуванню, становить, наприклад, не 60 кв.м., а припустимо 70 кв.м. У цьому випадку ніякого оподаткування квартири розміром 65 кв.м. не буде здійснюватися. Більше того місцева громада може встановити додаткову пільгу залежно від майнового стану та рівня доходів громадян.

Відповідно до закону також є перелік, який у будь-якому випадку не підлягає оподаткуванню, туди входять в тому числі дитячі будинки сімейного типу.

Кошти від податку на нерухомість нараховуються виключно у бюджет відповідної громади, де розташована така нерухомість, і йдуть на вирішення нагальних потреб громади, наприклад, будівництво доріг, ремонт шкіл тощо. Фактично

проектом, маючи вільний доступ до містобудівної документації того чи іншого населеного пункту, швидко може визначитися, де такий проект і в якому населеному пункті він зможе реалізувати. Адже Генплан демонструє, де рекреаційні, де сельбищні, а де виробничі зони. А громада, теж маючи вільний доступ до такого документу, зможе легко проконтролювати відповідність містобудівній документації дії місцевої влади та інвестора», — сказав Геннадій Зубко.

В Управлінні навели дані моніторингу щодо забезпечення доступу до містобу-

забезпечення вільного доступу до Генпланів.

За його словами, публічність містобудівної документації усуває ризики корупції та сприяє розвитку територій населених пунктів.

«Потенційний інвестор з готовим проектом, наприклад його цікавить чи зведення комерційного житла, чи заводу з виробництва якоїсь продукції, або іншим

ми вводимо підзвітність місцевої громади. Якщо вони аргументують необхідність такого податку, вони повинні мотивувати його, для яких цілей надходження від такого податку будуть використовуватися, які нагальні потреби відповідної громади будуть вирішені за рахунок цих надходжень.

У законі визначено лише максимальну ставку, яка може бути встановлена, і становить вона 2% від мінімальної заробітної плати або 24 грн. Верховною Радою не встановлюються ставки оподаткування нерухомості, встановлена виключно верхня межа, за якою може оподатковуватися нерухомість. Фактично Верховною Радою передано місцевим громадам всі повноваження по встановленню ставок залежно від типів об'єктів, зон розташування.

дівної документації в мережі Інтернет, які свідчать, що за підсумком 2014 року на веб-сайтах розміщено 169 Генеральних планів міст, що становить 40% від наявних Генеральних планів. Також у вільному доступі — 94 Генеральні плани селищ міського типу та 1181 Генплан сільських населених пунктів.

Також на сьогодні забезпечено вільний доступ до 132 детальних планів територій, 17 планів зонування територій, 7 схем планування територій областей, 21 схеми планування територій районів та 53 одиниць іншої містобудівної документації.

УКРПОШТА ОНОВЛЮЄ ПОСЛУГУ «КУР'ЄРСЬКА ДОСТАВКА»

Укрпошта у новому році кардинально змінює рівень надання послуги «Кур'єрська доставка». Відтепер клієнт може отримувати відправлення як у відділеннях поштового зв'язку, так і з доставкою додому/до офісу.

За повідомленням прес-служби Міністерства інфраструктури, у кожній регіональній дирекції Укрпошти створюється «Центр управління», завдяки яким контролюватиметься весь технологічний процес приймання, проходження та вручення відправлень кур'єрської доставки у межах області (населених пунктів). Це в свою чергу сприятиме суттєвому підвищенню ефективності надання послуги, що відповідатиме очікуванням клієнта.

Листоношами Укрпошти доставлятимуться відправлення з сервісом «кур'єрська доставка» в будь-якому сільському населеному пункті. У містах доставка здійснюватиметься кур'єрами.

Крім того, для послуги доопрацьовано програмне забезпечення, завдяки чому товар можна буде переадресувати на іншу адресу, у разі відсутності клієнта вдома. У рамках проекту передбачено також інформування клієнтів про статус виконання замовлень, узгодження часу та місця доставки тощо.

КУПІВЛЯ ВАЛЮТИ ОБІЙДЕТЬСЯ ЩЕ ДОРОЖЧЕ

Верховна Рада підвищила збір на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі іноземної валюти фізичними особами з 0,5% до 2%.

Про це йдеться в опублікованому Законі України «Про внесення змін до Податкового кодексу і деяких законодавчих актів щодо податкової реформи».

Як відомо, пенсійний збір — 0,5% з операцій купівлі валюти Рада запровадила в кінці березня 2014 року.

У Департаменті надходжень доходів Пенсійного фонду України (ПФУ) повідомили:

«3 квітня 2014 року в Україні запроваджено обов'язковий збір на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування у розмірі 0,5% від суми операції з купівлі іноземної валюти в готівковій або безготівковій формах юридичними та фізичними особами як додаткове джерело покриття дефіциту Пенсійного фонду. Така норма діяла аж до 1 січня 2015 року. Сплата збору зараховувалася до спеціального фонду держбюджету. У період з квітня по грудень до спеціального фонду надійшло 6,658 млрд грн».

ХТО СЬОГОДНІ МОЖЕ РОЗРОБЛЯТИ ДОКУМЕНТАЦІЮ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ?

З 1 січня 2015 року закінчився перехідний період для суб'єктів господарювання, які мають ліцензію на виконання робіт із землеустрою, та вступили в дію зміни до чинного законодавства щодо вимог до розробників документації із землеустрою. Хто ж сьогодні може розробляти документацію із землеустрою?

Леся ГЛУЩЕНКО,
головний спеціаліст
відділу контролю
за дотриманням ліцензійних
умов Управління державної
експертизи та ліцензування

Відповідно до статті 26 Закону України «Про землеустрій» розробниками документації із землеустрою є:

- юридичні особи, що володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та у складі яких працює за основним місцем роботи не менше двох сертифікованих інженерів-землевпорядників, які є відповідальними за якість робіт із землеустрою;
- фізичні особи-підприємці, які володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та є сертифікованими інженерами-землевпорядниками, відповідальними за якість робіт із землеустрою.

Положеннями статті 66 Закону України «Про землеустрій» визначено, що сертифікованими інженерами-землевпорядниками є особи, які мають вищу освіту за спеціальностями та кваліфікаціями у галузі знань землеустрою, а також стаж роботи за спеціальністю не менше одного року, які склали кваліфікаційний іспит, одержали сертифікат та зареєстровані в Державному реєстрі сертифікованих інженерів-землевпорядників.

Чинним законодавством визначено, що кваліфікацій-

ний іспит складається інженерами-землевпорядниками на базі факультетів землевпорядного профілю у вищих навчальних закладах відповідного рівня акредитації, які уклали договір з Держземагентством України.

Інженер-землевпорядник, який зацікавлений у складанні кваліфікаційного іспиту, щоб отримати кваліфікаційний сертифікат інженера-землевпорядника, подає до Кваліфікаційної комісії:

- заяву за формою згідно з додатком 1, затвердженим наказом Мінагрополітики України від 28.11.2012 № 739 «Про затвердження Порядку роботи Кваліфікаційної комісії, видачі та анулювання кваліфікаційного сертифіката інженера-землевпорядника та інженера-геодезиста» (зареєстрований в Міністерстві юстиції України 7 грудня 2012 року за № 2039/22351);
- копію документа про вищу землевпорядну освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра;
- документ, що підтверджує стаж роботи;
- рекомендації керівника стажування;

- перелік документації із землеустрою та/або оцінки земель, у складенні якої інженер-землевпорядник брав участь;
- копії двох схем, та/або проєктів землеустрою щодо відведення земельної ділянки, та/або технічної документації з оцінки земель, у складенні яких інженер-землевпорядник брав участь.

Такий пакет документів направляється на адресу Держземагентства України (вул. Народного Ополчення, 3, м. Київ, 03680, МСП).

Держземагентство України забезпечує прийом заяв та передачу їх секретарю Кваліфікаційної комісії у триденний строк з дня їх надходження.

Секретар Кваліфікаційної комісії реєструє заяву у книзі вхідної і вихідної кореспонденції Кваліфікаційної комісії.

Інженеру-землевпоряднику, який успішно склав кваліфікаційний іспит, видається кваліфікаційний сертифікат вищим навчальним закладом, на базі якого складався іспит.

Строк дії кваліфікаційного сертифіката інженера-землевпорядника не обмежений у часі.

● Звертаємо увагу!

Кваліфікаційний сертифікат інженера-землевпорядника також видається Державним агентством земельних ресурсів України безоплатно за добровільним зверненням без складання кваліфікаційних іспитів інженерам-землевпорядникам, які на момент набрання чинності Закону України від 2 жовтня 2012 року № 5394-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт» (цей Закон набрав чинність 3 грудня 2012 року) відповідають одній з таких умов:

- працювали за основним місцем роботи у складі суб'єктів господарювання, що у встановленому законом порядку отримали ліцензії на проведення робіт із землеустрою та були призначені відповідальними за якість робіт, що ліцензуються;
- перебувають на державній службі та мають стаж служби у державних органах земельних ресурсів понад три роки.

У цьому випадку для видачі кваліфікаційного сертифіката сертифікованого інженера-землевпорядника особи подають центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, заяву, копію документа (документів) про вищу освіту та копію трудової книжки.

Вимагати для видачі кваліфікаційного сертифіката сертифікованого інженера-землевпорядника документи, не передбачені цим Законом, забороняється.

Видача кваліфікаційного сертифіката сертифікованого інженера-землевпорядника у порядку, визначеному цим пунктом, здійснюється лише один раз.

Отримавши кваліфікаційний сертифікат, інженер-землевпорядник подає заяву до Держземагентства України про включення його до Державного реєстру сертифікованих інженерів-землевпорядників. Форма заяви затверджена наказом Мінагрополітики України від 28.11.2012 року № 738 «Про затвердження форм документів, необхідних для видачі Держземагентством України кваліфікаційних сертифікатів інженерів-землевпорядників та включення інформації про них до Державного реєстру сертифікованих інженерів-землевпорядників», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 грудня 2012 року за № 2038/22350.

У разі відсутності у Державному реєстрі сертифікованих інженерів-землевпорядників інформації про місце роботи

такого сертифікованого інженера-землевпорядника, органи земельних ресурсів мають право відмовити у погодженні документації із землеустрою.

Тому, щоб переконатися, що суб'єкт господарювання, який пропонує вам укласти з ним договір на виконання документації із землеустрою, необхідно на офіційному веб-сайті Держземагентства України (dazgu.gov.ua) знайти розділ «Ліцензування та сертифікація» і там зайти у Державний реєстр сертифікованих інженерів-землевпорядників й пересвідчитися, чи працюють у складі такого суб'єкта господарювання два сертифіковані інженери-землевпорядники (якщо розробником документації із землеустрою є юридична особа) або чи є відомості про фізичну особу-підприємця у цьому реєстрі.

● Звертаємо увагу!

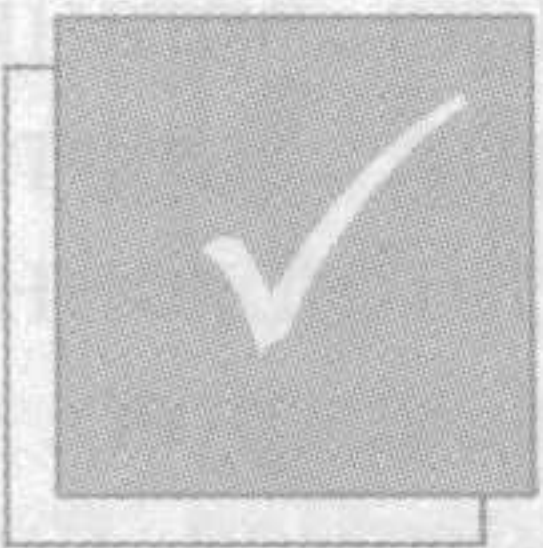
Верховна Рада України Прикінцевими положеннями Закону України від 28 грудня 2014 року № 76-VIII «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» установила, що перевірки підприємств, установ та організацій, фізичних осіб-підприємців контролюючими органами (крім Державної фіскальної служби України та Державної фінансової інспекції України) здійснюються протягом січня-червня 2015 року виключно з дозволу Кабінету Міністрів України або за заявкою суб'єкта господарювання щодо його перевірки.

А це означає, що Держземагентство України упродовж січня-червня 2015 року без дозволу Кабінету Міністрів України не має повноважень для проведення перевірок суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог чинного законодавства при виконанні ними робіт із землеустрою.

● До уваги замовників документації із землеустрою!

Якщо ви маєте намір укласти договір із суб'єктом господарювання на виконання робіт із землеустрою, необхідно пересвідчитися, чи не є цей суб'єкт шахраєм, що видає себе за розробника документації із землеустрою.

Щодо деяких питань,

ПОВ'ЯЗАНИХ З УКЛАДАННЯМ ДОГОВОРІВ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ МАЙНОВИХ ПРАВ

Державна реєстраційна служба України у зв'язку з різною практикою застосування законодавства при прийнятті рішень за результатами розгляду заяв про державну реєстрацію речових прав на об'єкти нерухомого майна, що розташовані в багатоквартирному будинку, права на які набуті на підставі договорів купівлі-продажу майнових прав, що були укладені після введення багатоквартирного будинку в експлуатацію, звертає увагу структурних підрозділів Головних управлінь юстиції в областях та м. Києві, що реалізують повноваження Укрдержреєстру у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, на таке.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» майновими правами визнаються будь-які права, пов'язані з майном, відмінні від права власності, у тому числі права, які є складовими частинами права власності (права володіння, розпорядження, користування), а також інші специфічні права (права на провадження діяльності, використання природних ресурсів тощо) та права вимоги.

Питання набуття права власності на новостворене нерухоме майно регламентовано статтею 331 Цивільного кодексу України, яка пов'язує момент виникнення права власності на новозбудований об'єкт нерухомого майна, а, отже, й отримання ним статусу нерухомості, не лише з фактом закінчення будівництва, а й з фактом проведення державної реєстрації права власності на нього.

Так, відповідно до частин першої та другої статті 331 Цивільного кодексу України:

- Право власності на нову річ, яка виготовлена (створена) особою, набувається нею, якщо інше не встановлено договором або законом.
- Особа, яка виготовила (створила) річ зі своїх матеріалів на підставі договору, є власником цієї речі.
- Право власності на новостворене нерухоме майно (житлові будинки, будівлі, споруди тощо) виникає з моменту завершення будівництва (створення майна).
- Якщо договором або законом передбачено прийняття нерухомого майна до експлуатації, право власності виникає з моменту його прийняття до експлуатації.
- Якщо право власності на нерухоме майно відповідно до закону підлягає державній реєстрації, право власності виникає з моменту державної реєстрації.

Відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»:

- права на нерухоме майно та їх обтяження, які підлягають державній реєстрації відповідно до цього Закону, виникають з моменту такої реєстрації.

Крім того, слід враховувати максимально схоже за своєю правовою природою правове регулювання відповідних правовідносин **Законом України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю»**. Згідно з частиною дев'ятою статті 14 вказаного Закону:

- після введення об'єкта будівництва в експлуатацію управитель може продовжити укладання договорів про участь у ФФБ із закріпленням об'єктів інвестування за довірителями до моменту отримання письмової вимоги забудовника повернути йому майнові права на об'єкти інвестування, які не передані довірителям. Забудовник зобов'язаний прийняти від управителя такі майнові права.

- **Враховуючи наведене**, проведення державної реєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна, розташовані в багатоквартирному будинку, на підставі договорів купівлі-продажу майнових прав на такі об'єкти, укладених після введення в експлуатацію багатоквартирного будинку, не суперечить законодавству.

При цьому звертаємо увагу:

можливість проведення державної реєстрації права власності в цьому випадку не залежить від факту подання особою, яка залучала кошти фізичних та юридичних осіб для будівництва, документів, передбачених абзацами шістнадцятим-двадцятим пункту 50 Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2013 року № 868.

Лист Укрдержреєстру від 8.12.2014 року №14451/06-15-14

Про особливості державної реєстрації прав власності на ОБ'ЄКТИ НЕРУХОМОГО МАЙНА, ЗАКІНЧЕНІ БУДІВНИЦТВОМ до 5 серпня 1992 року

З метою забезпечення однакового застосування органами державної реєстрації прав на нерухоме майно вимог Закону України «Про внесення змін до статті 19 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» щодо особливостей державної реєстрації прав власності на об'єкти нерухомого майна, закінчені будівництвом до 5 серпня 1992 року, та пункту 49і Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2013 року № 868 (далі — Порядок), Державна реєстраційна служба звертає увагу на таке.

статистики від 8 грудня 2010 року № 491, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 5 січня 2011 року за №9/18747.

Погосподарський облік у сільських, селищних, міських радах (далі — місцеві ради) ведеться за формами первинної облікової документації, затвердженими наказом Державного комітету статистики від 11 жовтня 2010 року № 418, в тому числі за формою № 1 «Погосподарська книга на 2011-2015 роки» (далі — погосподарська книга).

Внесення достовірних показників до погосподарської книги проводиться шляхом її перезакладення один раз на п'ять років на основі суцільного обходу об'єктів погосподарського обліку в період з 1 до 15 січня. У наступні чотири роки місцеві

Наведеними актами законодавства встановлений спрощений порядок оформлення права власності з видачею свідоцтва про право власності на індивідуальні (садибні) житлові будинки, садові, дачні будинки, господарські (присадибні) будівлі і споруди, прибудови до них, що розташовані в сільській місцевості та закінчені будівництвом до 5 серпня 1992 року.

Зміни, що відбулися в законодавстві, спрямовані не лише на створення зручних

умов для реалізації мешканцями сіл своїх конституційних прав, а й безпосередньо пов'язані з особливостями ведення обліку об'єктів нерухомого майна в сільській місцевості.

У зв'язку з цим зазначаємо, що ведення погосподарського обліку в сільських, селищних, міських радах здійснюється відповідно до Інструкції з ведення погосподарського обліку в сільських, селищних та міських радах (далі — Інструкція), затвердженої наказом Міністерства

ради щорічно станом на 1 січня проводять суцільну перевірку й уточнення записів у ній.

Об'єктами погосподарського обліку, згідно з розділом II Інструкції, є домогосподарство з реєстрацією місця проживання (перебування) на території відповідної ради разом з нерухомістю, домоволодіння, місце проживання власника (власників) якого зареєстровано за межами місцевої ради, включаючи земельні ділянки, що належать цій особі (особам) у межах місцевої ради або землеволодіння, що не має розташованого на ньому житлового будинку, але на ньому можуть знаходитися окремі господарські споруди.

Погосподарська книга обов'язково включає записи про власника (співвласників) об'єкта нерухомого майна, відповідального квартиронаймача або користувача, рік побудови об'єкта нерухомого майна, матеріал стін та покрівлі, загальну та житлову площу, кількість кімнат та інші технічні характеристики об'єкта, в тому числі наявність каналізації, водопроводу, централізованого опалення, тощо (пункти 7.4.1, 7.4.4 — 7.4.10 Інструкції).

Тобто, відомості погосподарської книги є, як правило, достатніми для формування розділу Державного реєстру речових прав на нерухоме майно відповідно до вимог пункту 20 Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2013 року № 1141.

До таких відомостей, зокрема, відносяться:

- тип об'єкта нерухомого майна;
- призначення об'єкта нерухомого майна (житловий або нежитловий);
- площа об'єкта нерухомого майна (загальна та (за наявності) житлова);
- відомості про складові частини об'єкта нерухомого майна (найменування та/або присвоєння літера, загальна та (за наявності) житлова площа об'єкта нерухомого майна, який є складовою частиною складної речі та призначений для обслуговування іншої (головної) речі, пов'язаний з нею спільним призначенням та є її приналежністю);
- адреса об'єкта нерухомого майна.

Також пунктом 1.16.3 Інструкції передбачається можливість ведення погосподарського обліку в одному з трьох варіантів з дотриманням методології та за показниками і формами, затвердженими центральним органом виконавчої влади у галузі статистики, а саме у паперовому виді; у паперовому виді з використанням електронно-обчислювальної техніки; в електронному виді.

Принадно звертаємо увагу:

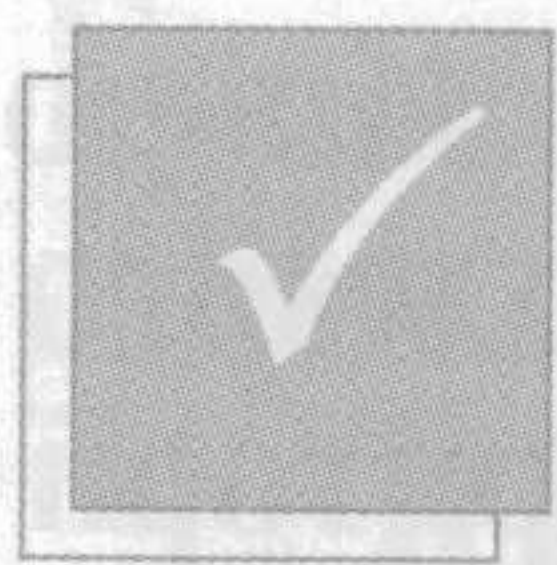
документом, який підтверджує виникнення, перехід та припинення речових прав на земельну ділянку, в даному випадку, може вважатися рішення сільської ради щодо передачі (надання) земельної ділянки у власність або користування.

При цьому місцеві ради самостійно обирають найбільш прийнятний для них варіант ведення погосподарського обліку.

● **Звертаємо увагу:** законодавство не встановлює форму, у якій має видаватись виписка з погосподарської книги. Водночас, вказаний документ має бути виданий уповноваженою особою органу місцевого самоврядування або відповідною архівною установою та містити відомості, передбачені Інструкцією.

Таким чином, виписка з негосподарської книги, яка надається виконавчим органом сільської ради, сільським головою (у разі, коли виконавчий орган не створений) або відповідною архівною установою, в тому числі сформована за допомогою програмного комплексу «Погосподарський облік для сільських, селищних рад», яка містить вищевказані відомості, **замінює надання технічного паспорта.**

Технічний паспорт вимагається виключно у випадках, коли у виписці з негосподарської книги відсутні необхідні для відкриття розділу в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно відомості про технічні характеристики об'єкта нерухомого майна.

Щодо необхідності надання додаткової інформації до ЄДР ПРО ЮРИДИЧНУ ОСОБУ

Законом України від 14.10.2014 № 1701 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кінцевих вигодоодержувачів юридичних осіб та публічних діячів» (далі — Закон № 1701) внесено зміни, зокрема до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» (далі — Закон про реєстрацію).

Зазначеними змінами передбачається внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (далі — Єдиний державний реєстр) інформації про:

- кінцевого вигодоодержувача юридичної особи;
- кінцевого вигодоодержувача її засновника, якщо засновник — юридична особа;
- структуру власності засновників — юридичних осіб, яка дає можливість встановити фізичних осіб-власників істотної участі цих юридичних осіб.

Терміни «істотна участь» та «кінцевий вигодоодержувач» вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

Відповідно до частини першої статті 24 Закону про реєстрацію зазначена вище інформація включається засновником (засновниками) або уповноваженою ними особою до реєстраційної картки на проведення державної реєстрації юридичної особи (реєстраційна картка «Форма 1» або «Форма 2»).

Згідно із частиною другою статті 19 Закону про реєст-

рацію при зміні кінцевих вигодоодержувачів та/або власників істотної участі юридичної особи, у тому числі кінцевих вигодоодержувачів та/або власників істотної участі її засновника, якщо засновник — юридична особа, подаються документи, передбачені частиною першою цієї статті, а саме реєстраційна картка про внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі (реєстраційна картка «Форма 4»).

Пунктом 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону № 1701 встановлено, що юридичні особи, зареєстровані до набрання чинності цим Законом, подають державному реєстратору відомості про свого кінцевого вигодоодержувача (вигодоодержувачів), у тому числі кінцевого вигодоодержувача (вигодоодержувачів) їх засновника, якщо засновник — юридична особа, упродовж шести місяців з дня набрання чинності цим Законом.

З метою забезпечення внесення до Єдиного державного реєстру інформації про юридичну особу, яка передбачена положеннями Закону № 1701-VII, наказом Міністерства юстиції України від 03.12.2014 № 2046/5 внесені

відповідні доповнення до реєстраційних карток «Форма 1», «Форма 2» та «Форма 4» (чин. з 17.12.2014).

Разом із цим зазначаємо, що реєстраційна картка «Форма 4» — про внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі, не містить полів для внесення відомостей щодо власників істотної участі юридичної особи, оскільки така інформація не включена до переліку відомостей, які містяться у цьому реєстрі відповідно до частини другої статті 17 Закону про реєстрацію.

- **Слід зазначити:** положеннями Закону про реєстрацію не встановлено вимоги щодо подання державному реєстратору будь-яких підтверджуючих документів.

З метою виконання пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону № 1701 уповноважений представник юридичної особи має подати державному реєстратору реєстраційну картку «Форма 4», в якій заповнити відповідні поля для внесення до Єдиного державного реєстру необхідних відомостей.

Звертаємо увагу:

відповідно до частини четвертої статті 53 Закону про реєстрацію особи, винні у внесенні до установчих документів або інших документів, які подаються державному реєстратору, завідомо неправдивих відомостей, які підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, несуть відповідальність, встановлену законом.

Щодо деяких питань, пов'язаних з державною реєстрацією припинення іпотеки та заборони відчуження нерухомого майна, що знаходиться на тимчасово окупованій території та території проведення антитерористичної операції

Пунктами 71 та 78 Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2013 року № 868, передбачено, що державна реєстрація припинення обтяження нерухомого майна іпотекою проводиться нотаріусом одночасно із зняттям ним заборони, накладеної під час посвідчення договору іпотеки.

Державна реєстрація припинення обтяжень речових прав на нерухоме майно у результаті зняття нотаріусом заборони проводиться нотаріусом, яким знято заборону.

В даний час, у зв'язку з проведенням антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей та тимчасовою окупацією території Автономної Республіки Крим, склалася ситуація, коли окремі нотаріуси, що посвідчували договори іпотеки, не мають об'єктивної можливості проведення державної реєстрації припинення обтяження нерухомого майна іпотекою, та, відповідно, припинення заборони відчуження цього майна в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2014 року № 1085-р визначено населені пункти, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють свої повноваження не в по-

вному обсязі, у зв'язку з чим Державний реєстр речових прав на нерухоме майно в цих населених пунктах не функціонує.

З приводу цього зазначаємо, що статтею 74 Закону України «Про нотаріат» передбачено, що одержавши повідомлення установи банку, підприємства чи організації про погашення позики (кредиту), повідомлення про припинення іпотечного договору або договору застави, а також припинення чи розірвання договору довічного утримання, звернення органів опіки та піклування про усунення обставин, що обумовили накладення заборони відчуження майна дитини, нотаріус знімає заборону відчуження жилого будинку, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна.

Відповідно до вимог абзацу другого підпункту 5.1. глави 15 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції від 22 лютого 2012 року № 296/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 22 лютого 2012 року за № 282/20595, якщо нотаріус, який наклав заборону позбавлений можливості зняти її (у разі смерті, заміщення нотаріуса, у разі неможливості виконання ним своїх обов'язків, припинення нотаріусом діяльності, передачі документів до державного нотаріального архіву або з

будь-яких інших причин), заборона може бути знята іншим нотаріусом. При цьому таким нотаріусом направляється за місцем зберігання справи, що містить відомості про накладання заборони, повідомлення про зняття заборони.

Відомості про зняття заборони відчуження нерухомого майна, а також про зняття судовими або слідчими органами та органами державної виконавчої служби накладеного ними арешту на об'єкти нерухомого майна підлягають обов'язковій реєстрації в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно в порядку, установленому законодавством у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно (підпункт 6.2. пункту 6 глави 15 цього Порядку).

Враховуючи наведене, для вирішення питання про зняття заборони відчуження нерухомого майна та внесення відповідних відомостей до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно заінтересованій особі необхідно звернутися до будь-якої державної нотаріальної контори або приватного нотаріуса України, в тому числі до нотаріусів інших районів і міст Донецької і Луганської областей, де реєстри працюють без обмежень.

Вказана позиція погоджена листом Міністерства юстиції від 11 грудня 2014 року №17908-0-26-14/6.1.

Громадянин не встиг отримати державний акт.

ЯК ЙОГО СПАДКОЄМЦЯМ ОФОРМИТИ НА СЕБЕ ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ?

На території сільської ради в 2009 році громадянин помер, не отримавши державного акта на право власності на землю (присадибна ділянка), який на час смерті був виготовлений. Кадастровий номер земельній ділянці присвоєно. На сьогодні ділянка зареєстрована в публічній кадастровій карті. Дружина успадкувала садибу, хоче оформити присадибну земельну ділянку теж у власність.

Роз'ясніть, будь ласка, яким чином можливо це зробити? Яке рішення має прийняти сільська рада, якщо земельна ділянка вже сформована? Можливо громадянка має встановити право власності на земельну ділянку за рішенням суду?

Ольга ВЕРЕСКУН

землевпорядник

Дмитрівської сільської ради

м. Комсомольськ
Полтавської області

для набуття права власності на визначене нерухоме майно.

Визнання права власності на спадкове майно в судовому порядку є винятковим способом захисту, що має застосовуватися, якщо існують перешкоди для оформлення спадкових прав у нотаріальному порядку.

Такий шлях був доцільним до 2013 року, тобто до того часу, поки видавалися державні акти як правовстановлюючі документи на право власності на земельну ділянку.

З 2013 року державні акти вже не видаються, натомість на підставі рішення ради та за умови реєстрації земельної ділянки в Державному земельному кадастрі реєструється право власності на ділянку в Державному реєстрі прав. А, отже, питання, на наш погляд, може бути вирішено більш простим шляхом без звернення до суду.

Рада має прийняти рішення про визнання свого рішення про передачу у приватну власність земельної ділянки громадянину недійсним у зв'язку із його смертю та не отриманням за життя державного акта на право власності на земельну ділянку. Після чого на підставі відповідної заяви дружини, до якої перейшло право власності на житловий будинок, радою приймається рішення про передачу їй безкоштовно у власність земельної ділянки. При цьому звертаємо увагу, що жодної документації із землеустрою виготовляти вже не потрібно, оскільки земельна ділянка вже зареєстрована в Державному земельному кадастрі.

Верховний спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ листом від 16.05.2013 № 24-753/0/4-13 «Про судову практику розгляду цивільних справ про спадкування» роз'яснює, що у випадку коли спадкодавцем не отримано правовстановлюючого документа, спадкоємцем спадкуються права і обов'язки щодо такої земельної ділянки, а саме — право на фактичне завершення приватизації землі. Так, в листі наголошується, що відповідно до статті 1218 Цивільного кодексу України до складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті.

Умовою для переходу в порядку спадкування права власності на об'єкти нерухомості, в тому числі житловий будинок, інші споруди, земельну ділянку, є набуття спадкодавцем зазначеного права у встановленому законодавством України порядку.

Якщо за життя спадкодавця не набув права власності на житловий будинок, земельну ділянку, то спадкоємець також не набуває права власності у порядку спадкування. До спадкоємця переходять лише визначені майнові права, які належали спадкодавцеві на час відкриття спадщини. Для набуття права власності у встановленому законодавством порядку спадкоємець повинен здійснити дії, які необхідні

ЯКЩО ЗВІЛЬНИЛИСЯ ЗА ВЛАСНИМ БАЖАННЯМ...

Після трьох місяців роботи я звільнився за власним бажанням. Чи можу я зареєструватися у центрі зайнятості і чи буде виплачуватися допомога по безробіттю?

Реєстрація безробітних, які звертаються за сприянням у працевлаштуванні згідно з Порядком реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2013 року за № 198 (далі Порядок), проводиться центром зайнятості незалежно від зареєстрованого місця проживання чи перебування.

Згідно з Порядком реєстрація безробітних проводиться за умови пред'явлення паспорта громадянина України або тимчасового посвідчення громадянина України, облікової картки платника податків, трудової книжки (цивільно-правового договору чи документа, який підтверджує період зайнятості), диплома або іншого документа про освіту.

Члени особистого селянського господарства, які протягом 12 календарних місяців, що передували дню реєстрації у територіальному органі, перебували у трудових відносинах або займалися іншим видом діяльності згідно із частиною першою статті 4 Закону України «Про зайнятість населення» (далі Закон) менш як шість місяців подають довідку про припинення ведення особистого селянського господарства або вихід з такого господарства, видачу сільською, селищною або міською радою за місцезнаходженням земельної ділянки.

Статус безробітного надається особам, які зазначені у частині першій статті 43 Закону, з першого дня реєстрації у територіальному органі на підставі заяви за формою, затвердженою Мінсоцполітики, у разі відсутності підходящої роботи.

Згідно з п.п.6.1 п.6 Порядку надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової, її виплати для організації безробітними підприємницької діяльності, допомога по безробіттю призначається та виплачується з 8 дня після реєстрації особи в установленому порядку в державній службі зайнятості.

Відповідно до п.3 ст.23 Закону виплата допомоги по безробіттю особам, звільненим з

останнього місця роботи чи служби за власним бажанням без поважних причин, починається з 91 календарного дня.

Згідно п.1 ст. 45 Закону України «Про зайнятість населення» реєстрація безробітного в територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, припиняється у разі:

- 1) зайнятості особи;
- 2) поновлення на роботі за рішенням суду, що набрало законної сили;
- 3) подання безробітним особисто письмової заяви про зняття його з реєстрації як безробітного або відмови від її послуг;
- 4) дворазової відмови від пропонування підходящої роботи, а для безробітного, який вперше шукає роботу та не має професії (спеціальності), дворазової відмови від пропонування проходження професійного навчання;
- 5) дворазової відмови від пропонування підходящої роботи за професією (спеціальністю), набутою за направленням територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції;
- 6) припинення професійного навчання за направленням територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, без поважних причин;
- 7) невідвідування без поважних причин територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, протягом 30 робочих днів з дати прийняття рішення про таке відвідування (наявність поважних причин підтверджується відповідними документами);
- 8) встановлення факту подання особою недостовірних даних та документів, на підставі яких було прийнято рішення про надання їй статусу безробітного, призначення (виплати) матеріального забезпечення на випадок безробіття та надання соціальних послуг;
- 9) встановлення факту виконання безробітним оплачуваної роботи (надання послуг);
- 10) набрання законної сили вироком суду про засудження особи до позбавлення волі, обмеження волі, арешту (крім випадків звільнення від відбування покарання з випробуванням);
- 11) вступу на навчання за денною формою;
- 12) призову на строкову військову або альтернативну (невійськову) службу;

- 13) досягнення особою встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» пенсійного віку або призначення пенсії на пільгових умовах, або за вислугу років;
- 14) подання заяви про бажання здійснювати догляд за дитиною до досягнення нею трирічного віку або тривалістю, визначеною у медичному висновку;
- 15) смерті безробітного або визнання його за рішенням суду померлим, безвісно відсутнім, неіездатним чи обмежено діездатним;
- 16) з дня видачі довідки до акта огляду медико-соціальною експертною комісією з висновками про визнання особи нездатною до трудової діяльності;
- 17) з інших підстав, передбачених порядком реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, і безробітних.

ЯКЩО У ДИПЛОМІ ІНШЕ ПРІЗВИЩЕ у зв'язку зі зміною прізвища під час реєстрації шлюбу...

Чи можуть відмовити у реєстрації, якщо подані всі документи: паспорт, код, трудова, диплом. Але у дипломі інше прізвище у зв'язку із зміною прізвища під час реєстрації шлюбу. І що потрібно робити у такому випадку?

Згідно з «Порядком реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу», затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 20 березня 2013 року за № 198, — реєстрація безробітних проводиться за умови пред'явлення паспорта громадянина України або тимчасового посвідчення громадянина України, облікової картки платника податків, трудової книжки (цивільно-правового договору чи документа, який підтверджує період зайнятості), а в разі потреби також військового квитка, диплома або іншого документа про освіту.

У Вашому випадку, при зміні прізвища під час реєстрації шлюбу необхідно додатково пред'явити документ, що засвідчує зміну прізвища, а саме свідоцтво про шлюб.

ЯКЩО ОСОБА, МОЛОДША 16-РІЧНОГО ВІКУ...

Я хотіла б дізнатися: чи можна зареєструватися неповнолітнім особам? Мені 16... Чи платні послуги під час пошуку вами роботи?

Відповідно до п.п.3.п.1 ст. 43 Закону України «Про зайнятість населення» статус безробітного може набути особа, молодша 16 річного віку, яка працювала і була звільнена у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці, зокрема припиненням або перепрофілюванням підприємств, установ та організацій, скороченням чисельності (штату) працівників.

Відповідно до п. 2 ст. 46 Закону України «Про зайнятість населення» для осіб, які не мають професії (спеціальності) і вперше шукають роботу, підходящою вважається така, що потребує первинної професійної підготовки, зокрема безпосередньо на робочому місці, а для осіб, які бажають відновити трудову діяльність після перерви тривалістю, що перевищує шість місяців, підходящою вважається робота за професією останнього місця роботи або робота з проходженням попередньої перепідготовки за новою професією (спеціальністю) за направленням територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції.

Згідно з абзацом 9 пункту 10 «Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2013 р. № 198, особа, якій виповнилося 15 років та яка за згодою одного з батьків або особи, яка їх замінює, може, як виняток, прийматися на роботу, пред'являє спеціалістам служби зайнятості заяву одного з батьків або особи, яка їх замінює, про згоду на працевлаштування такої особи, свідоцтво про народження чи рішення суду або розпорядження органів опіки та піклування про встановлення опіки чи піклування.

Також, повідомляємо, що всі послуги державної служби зайнятості безкоштовні.

ВАУЧЕР НА НАВЧАННЯ ДОДАЄ МОЖЛИВОСТЕЙ

Особи віком старше 45 років, страховий стаж яких становить не менше 15 років, мають право до досягнення встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» пенсійного віку на одноразове отримання ваучера, що дає право на навчання або підвищення кваліфікації у навчальних закладах.

Ця можливість передбачена Законом України «Про зайнятість населення». Порядок видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності осіб на ринку праці (зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабміну від 13 серпня 2014 р. № 342) затверджено постановою Кабміну від 20 березня 2013 року № 207.

● **Ваучер** — документ встановленого зразка, що дає особі відповідно до Закону право на перепідготовку, підготовку на наступному освітньо-кваліфікаційному рівні, спеціалізацію, підвищення кваліфікації у навчальних закладах чи в роботодавця.

Порядок видачі центрами зайнятості ваучерів та перелік професій, спеціальностей і напрямів підвищення кваліфікації, на навчання за якими може бути виданий ваучер для підтвердження конкурентоспроможності осіб на ринку праці, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Ваучер видається міськими, районними, міськрайонними, міськими та районними у містах центрами зайнятості.

Вибір професії (спеціальності) із затвердженого переліку, форми та місця навчання здійснюється особою.

Ваучер не видається:

- особам, які не мають професійно-технічної або вищої освіти;
- особам, які проходили протягом останніх п'яти років перепідготовку за рахунок коштів Фонду державного соціального страхування України на випадок безробіття;
- особам, які зареєстровані в центрах зайнятості як безробітні.

● **Вартість ваучера** встановлюється в межах вартості навчання і не може перевищувати десятикратний розмір прожиткового мінімуму для пра-

ДЕРЖАВТОІНСПЕКЦІЯ НАГАДУЄ

З вересня 2011 року вступив у дію Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дорожньо-транспортних пригод та виплати страхового відшкодування». Цим нормативним актом було запроваджено механізм спрощеного оформлення ДТП з незначними наслідками шляхом складання повідомлення про ДТП (Європротоколу) та інші новації. На жаль, використання такої практики не набуло популярності серед громадян України. Станом на 2014 рік лише 7% випадків ДТП без потерпілих було оформлено за допомогою Європротоколу.

МЕХАНІЧНІ ДТП — ЦЕ СПРАВА СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Європротокол — спеціальний бланк уніфікованого по всій Європі зразка, що заповнюється водіями-учасниками ДТП на місці аварії. В українському законодавстві він визначений як «Повідомлення про ДТП». У подальшому воно стає підставою для виплати страхового відшкодування потерпілій у ДТП стороні.

● **Слід зазначити**, якщо внаслідок ДТП отримані механічні пошкодження транспортних засобів, — це питання виключно сфери страхування без участі державних органів.

Водії ж транспортних засобів, потрапивши в ДТП, можуть скористатися Європротоколом лише коли:

- *учасниками ДТП є лише забезпечені полісом ОСЦВА транспортні засоби;*
- *відсутні травмовані (загиблі) люди;*
- *водії цих транспортних засобів дійшли згоди щодо обставин скоєння ДТП;*
- *у водіїв відсутні ознаки алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів.*

цездатних осіб, визначеного законом на момент прийняття рішення про його видачу (з 1 грудня 2014 р. — 1280 грн). Оплата ваучера здійснюється за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, виходячи з його фінансових можливостей. У разі, коли вартість навчання перевищує максимальну вартість ваучера, особа або роботодавець можуть здійснити оплату різниці вартості навчання.

Навчання здійснюється професійно-технічними та вищими навчальними закладами, установами та організаціями, які мають ліцензію на провадження діяльності з надання освітніх послуг, свідоцтво про атестацію або сертифікат про акредитацію за затвердженням Кабінетом Міністрів України переліком професій, спеціальностей та

напрямів підвищення кваліфікації, для навчання за якими може бути виданий ваучер, і є резидентами (*перелік професій, спеціальностей та напрямків підвищення кваліфікації визначено в додатку 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 року № 207*).

Отримавши ваучер на навчання, громадяни без особливих матеріальних витрат для себе можуть здобути нову професію чи спеціальність за на-

прямками: інформаційні технології, будівництво та міське господарство, транспортна інфраструктура, агропромисловий комплекс і харчова промисловість.

З 21 серпня 2014 року на підставі ваучера можна отримати нові спеціальності: «Соціальна робота» — освітньо-кваліфікаційні рівні молодшого спеціаліста і спеціаліста — та «Сестринська справа» — освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста.

✓ Для отримання ваучера особа подає до центру зайнятості

заяву, паспорт, трудову книжку (дублікат трудової книжки), документ про професійно-технічну або вищу освіту (дублікат такого документа) та реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від його прийняття), з яких у присутності особи знімаються копії, що засвідчуються її підписом. У разі, якщо трудова книжка знаходиться у роботодавця, особа надає її копію, засвідчену роботодавцем.

Договір про навчання укладається між навчальним закладом та особою протягом 90 днів після видачі ваучера.

Якщо водії скористалися Європротоколом шляхом обов'язкового його оформлення та підписання, то вони:

- мають право залишити місце ДТП;
- звільняються від обов'язку інформувати Державтоінспекцію МВС України про настання ДТП;
- звільняються від адміністративної відповідальності, передбаченої за спричинення ДТП.

Але у випадку невиконання хоча б однієї з обов'язкових для Європротоколу умов — **виклик працівників ДАІ для оформлення ДТП обов'язковий!**

Законом чітко визначено, інформує прес-служба Мініс-

терства внутрішніх справ, що страховик зобов'язаний забезпечити страхувальника бланком Європротоколу. Передбачається, що бланки Європротоколу повинні видаватися автовласникам безкоштовно під час укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Якщо страхувальник використовує свій бланк, то він може звернутися до свого страховика за новим.

Якщо сталася ДТП, за наслідками якої був заповнений Європротокол, то учасники аварії повинні не пізніше трьох робочих днів від дати ДТП звернутися зі своїм примірником заповненого Європрото-

колу до страховика, з яким уклали договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

● Увага!

Ознайомитися з «Інструкцією щодо заповнення Повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду» та «Інформаційно-роз'яснювальними матеріалами щодо Повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду» можна також на сайті Моторного (транспортного) страхового бюро України.

МІСЦЕ ПРОЖИВАННЯ ГРОМАДЯНИНА НЕ ВПЛИВАЄ НА МОЖЛИВІСТЬ ОТРИМАТИ ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ У КОРИСТУВАННЯ І ВЛАСНІСТЬ

Шановна Ніно Михайлівно!

Конституцією України та Земельним кодексом України не встановлено жодних територіальних обмежень щодо надання земельних ділянок громадянам України навіть безкоштовно у власність. Тобто місце проживання громадянина аж ніяк не впливає на можливість отримати земельну ділянку у користування і у власність. Відмова органу місцевого самоврядування надати Вам земельну ділянку в оренду тільки тому, що Ви не жителька цього населеного пункту, є неправомірною і, за бажання, може бути оскаржена у судовому порядку.

Взагалі, нагадаємо, що відповідно до статті 22 Земельного кодексу України землі сільськогосподарського призначення передаються у власність та надаються у користування громадянам — для ведення особистого селянського господарства, садівництва, городництва, сінокосіння та випасання худоби, ведення товарного сільськогосподарського виробництва.

Земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства надаються громадянам у власність або в оренду площею не більше двох гектарів. Тобто ця площа може бути будь-якою — 5 соток, 10 соток, — тільки не перевищувати гранично визначену Законом площу — 2 гектари. Використання земель особистого селянського господарства здійснюється відповідно до спеціального Закону.

Крім того, відповідно до статті 35 Земельного кодексу України громадяни України із земель державної і комунальної власності мають право набувати безоплатно у власність або на умовах оренди земельні ділянки для ведення індивідуального або колективного садівництва. На цих землях допускається закладання багаторічних насаджень та будівництво садових будиночків та господарських будівель і споруд.

Також громадянам або їх об'єднанням із земель державної або комунальної власності можуть надаватися в оренду земельні ділян-

Я пенсіонерка, жителька міста Києва. Маючи невелику пенсію, нині дуже важко прожити — за квартиру заплати, ліки (найдешевші) купи і все — грошей на їжу вже немає. Згадавши 90-і роки, я звернулася до сільської ради одного із сіл Київської області з проханням надати мені невеличку земельну ділянку, аби я могла вирощувати картоплю та інші овочі. Однак, мені сказали, що оскільки я не житель цього села, то надати мені землю не можуть. Разом з тим, мені порадили звернутися до місцевих жителів та орендувати в них землі особистого селянського господарства, які їм передавалися у власність як працівникам соціальної сфери і які не використовуються ними багато років. Я звернулася до декількох з них і вони погодилися. Однак, на моє прохання надати мені в користування 10 соток відповіли, що в оренду можуть передати тільки всі 2 га. На має запитання: «Навіщо мені стільки землі? Я ж її не зможу обробити» почула: «А Ви знайдіть ще таких же пенсіонерів і спільно оренуйте ті 2 гектари».

Шановна редакціє! Порадьте, як викрутитися із цієї ситуації. Де ж я буду шукати бажаних спільно обробляти зі мною стільки землі? Та чи не можна надати мені все-таки невеличку ділянку, адже земля все одно не обробляється?

Ніна Михайлівна ГОРЕНКО,
пенсіонер, ветеран праці

м. Київ

ки для городництва. На цих ділянках закладання багаторічних плодових насаджень, а також спорудження капітальних будівель і споруд не допускається.

На земельних ділянках, наданих для городництва, можуть бути зведені тимчасові споруди для зберігання інвентарю та захисту від негоди. Після закінчення строку оренди зазначеної земельної ділянки побудовані тимчасові споруди підлягають знесенню власниками цих споруд за їх рахунок.

Враховуючи наведене, у Вашому випадку місцева рада може надати Вам земельну ділянку в оренду або для ведення особистого селянського господарства з можливою приватизацією її, або ж для городництва — тільки у тимчасове користування, без можливості її приватизувати.

НА ОДНУ ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ ВИДАНО ДВА ДЕРЖАВНИХ АКТИ. ЯК ВИПРАВИТИ СИТУАЦІЮ?

При розпаюванні земель колективної власності колишнього КСП громадянину видано державний акт на земельну ділянку. Пізніше, після звернення іншої особи, яка успадкувала земельну частку (пай), до райдержадміністрації про виділення цієї частки в натурі, було прийнято відповідне розпорядження та виданий державний акт. Однак з'ясувалося, що обидва акти видано на одну й ту ж земельну ділянку і кадастровий номер в обох державних актах зазначено однаковий.

Як сьогодні можна виправити цю ситуацію, якщо на території сільської ради є вільні пайові земельні ділянки, а також є резервні земельні ділянки за межами села?

Просимо Вас роз'яснити, як врегулювати викладену ситуацію, бо за цим питанням стоять майнові інтереси наших односельців-власників земельних паїв.

**Спеціаліст-землевпорядник
сільської ради**

Ситуація, описана в листі, може бути вирішена за згоди одного з громадян виправити помилку, допущену спершу територіальним органом земельних ресурсів та районною державною адміністрацією. Районна державна адміністрація у 2002 та 2006 роках прийняла рішення про виділення однієї і тієї ж земельної ділянки двом різним особам. Територіальний орган земельних ресурсів на стадії виготовлення державних актів мав виявити те, що на одну і ту ж земельну ділянку двом різним особам виготовлено два державних акти. При цьому у двох державних актах, виготовлених на одну земельну ділянку, зазначено один кадастровий номер, що є недопустимим. Тобто мова йде про помилку, допущену не з вини цих громадян, яким помилково видані державні акти на одну і ту ж земельну ділянку.

Якщо один з громадян погодиться добровільно замінити правовстановлюючий документ, тобто взамін державного акта отри-

мати свідоцтво на право власності на земельну ділянку, то проблему можна вирішити так:

1. Отримати довідку з органів земельних ресурсів щодо помилково виданих різним особам державних актів на оду і ту ж земельну ділянку з одним і тим же кадастровим номером.
2. За добровільною згодою однією з цих осіб пишеться заява до райдержадміністрації щодо скасування помилково виданого державного акта на право власності на земельну ділянку. До заяви має бути додано довідку земельних ресурсів, копію попередніх рішень та копію державного акта.
3. За згоди райдержадміністрації може бути прийнято рішення про визнання акта таким, що виданий помилково та підлягає вилученню.
4. Особа, яка добровільно віддала державний акт на право власності на земельну ділянку як такий, що виданий помилково, має написати заяву до райдержадміністрації або до ради про виділення їй в натурі (на місцевості) належної їй земельної частки (паю). Слід зауважити, що рада прийматиме таке рішення у випадку виділення земельної частки (паю) за рахунок земель комунальної власності, а райдержадміністрація — за рахунок земель колективної власності. При цьому, одночасно з прийняттям державного акта, виданого помилково, цій особі має бути повернуто з архівних документів сертифікат на право на земельну частку (пай).
5. Радою або райдержадміністрацією приймається рішення про виділення земельної частки (паю) в натурі (на місцевості) та реєстрації права власності на земельну ділянку за особою.

Увага!

Якщо сертифікат на право на земельну частку (пай) в архівних документах не зберігся, або ж у випадку, якщо райдержадміністрація відмовиться від прийняття рішення, питання може бути вирішено тільки у судовому порядку.

СІЛЬГОСПЗЕМЛЯ ПЕРЕДАНА В СУБОРЕНДУ. ХТО СПЛАЧУВАТИМЕ ПОДАТОК З ДОХОДУ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ?

Насамперед згадаємо, що право оренди земельної ділянки — це засноване на договорі строкове платне володіння і користування земельною ділянкою, необхідною орендареві для провадження підприємницької та іншої діяльності (ст. 93 Земельного кодексу України).

Орендована земельна ділянка або її частина може за згодою орендодавця передаватись орендарем у володіння та користування іншій особі (суборенда). Ця норма передбачена цією ж статтею Земельного кодексу України та статтею 8 Закону України «Про оренду».

Орендна плата є істотною (обов'язковою) умовою договору оренди землі. Саме за договором оренди землі в орендаря виникає зобов'язання перед орендодавцем сплачувати визначену договором орендну плату. При цьому між орендодавцем та суборендарем жодних договірних відносин немає, оскільки сторонами у договорі суборенди є орендар та суборендар. Отже, при вирішенні питання — хто ж має сплачувати податок з доходів фізичних осіб — необхідно виходити з такого:

Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів, до яких відноситься і дохід від надання нерухомості, у тому числі і земельної ділянки, в оренду (суборенду) регулюються статтею 170 Податкового кодексу України.

Так, пунктами 170.1.1 та 170.1.2 цієї ж статті встановлено, що податковим агентом платника податку-орендодавця щодо його доходу від надання в оренду земельної ділянки сільськогосподарського призначення, земельної частки (паю), майнового паю — є орендар.

Об'єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж мінімальна сума орендного платежу, встановлена законодавством з питань оренди землі.

У випадках, коли орендується нерухоме майно та земельна ділянка іншого цільового призначення відмінного від сільськогосподарського, податковим агентом платника по-

Власники земельних ділянок (паїв) (Орендодавці) уклали договори оренди земельних ділянок з фізичною особою (Орендар), яка як ФОП не зареєстрована. Договори оренди землі пройшли державну реєстрацію згідно з чинним законодавством України. Потім Орендар передав земельні ділянки (паї) за згодою Орендодавців у суборенду юридичній особі (Суборендар), договори суборенди зареєстрували згідно з чинним законодавством. Податок з доходів фізичних осіб сплатив Суборендар як податковий агент на ім'я Орендаря, так як орендну плату нарахували йому по договорах суборенди, а у додатках до фіксованого податку (звіт) подали у списках Орендодавців.

Чи правильно це? Чи повинен ще сплачуватись податок з фізичних осіб на ім'я власників земельних ділянок і ким? Чи потрібно сплачувати податок за землю за власників земельних ділянок? Якщо Орендар передав земельні ділянки у суборенду юридичній особі, то чи сплачуються податки податковим агентом? Хто повинен «світитися» в податковій — Орендар чи Орендодавець, коли юридична особа здає звіти?

Світлана ІВАНОВА

датку-орендодавця під час нарахування доходу від надання в оренду цих об'єктів нерухомості є орендар.

При цьому об'єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж мінімальна сума орендного платежу за повний чи неповний місяць оренди. Мінімальна сума орендного платежу визначається за методикою, що затверджується Кабінетом Міністрів України, виходячи з мінімальної вартості місячної оренди одного квадратного метра загальної площі нерухомості з урахуванням місця її розташування, інших функціональних та якісних показників, що встановлюються органом місцевого самоврядування села, селища, міста, на території яких вона розташована, та оприлюднюється у спосіб, найбільш доступний для жителів такої територіальної громади. Якщо мінімальну вартість не встановлено чи не оприлюднено до початку звітного (податкового) року, об'єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеного в договорі оренди.

Доходи, зазначені у підпунктах 170.1.1-170.1.2 цього пункту, оподатковуються податковим агентом під час їх виплати за їх рахунок.

Якщо орендар є фізичною особою, яка не є суб'єктом господарювання, особою, відповідальною за нарахування та сплату (перерахування) податку до бюджету, є платник податку-орендодавець (п.170.1.5 ст. 170 ПКУ).

При цьому:

а) такий орендодавець самостійно нараховує та сплачує податок до бюджету в строки, встановлені цим Кодексом для квартального звітного (податкового) періоду, а саме: протягом 40 календарних днів, після останнього дня такого звітного (податкового) кварта-

лу, сума отриманого доходу, сума сплаченого протягом звітного податкового року податку та податкового зобов'язання за результатами такого року відображаються у річній податковій декларації;

б) у разі вчинення нотаріальної дії щодо посвідчення договору оренди об'єктів нерухомості нотаріус зобов'язаний надіслати інформацію про такий договір контролюючому органу за податковою адресою платника податку-орендодавця за формою та у спосіб, встановлені Кабінетом Міністрів України. За порушення порядку та/або строків подання зазначеної інформації нотаріус несе відповідальність, передбачену законом за порушення порядку та/або строків подання податкової звітності.

ДЕРЖБЮДЖЕТ-2015

ЯКИМ БУДЕ ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ ТА МІНІМАЛЬНА ЗАРПЛАТА

Згідно із опублікованим законом про Держбюджет у 2015 році прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць встановлено у розмірі з 1 січня — 1176 грн, з 1 грудня — 1330 грн, а для основних соціальних і демографічних груп населення:

- дітей віком до 6 років: з 1 січня 2015 року — 1032 грн, з 1 грудня — 1167 грн;
- дітей віком від 6 до 18 років: з 1 січня 2015 року — 1286 грн, з 1 грудня — 1455 грн;
- працездатних осіб: з 1 січня 2015 року — 1218 грн, з 1 грудня — 1378 грн;
- осіб, які втратили працездатність: з 1 січня 2015 року — 949 грн, з 1 грудня — 1074 грн.

При цьому мінімальна заробітна плата зафіксована на рівні:

- у місячному розмірі: з 1 січня — 1218 грн, з 1 грудня — 1378 грн;
- у погодинному розмірі: з 1 січня — 7,29 грн, з 1 грудня — 8,25 грн.

При цьому законом встановлено, що в 2015 році рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» у відсотковому співвідношенні до прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення становить: для працездатних осіб — 21%, для дітей — 85%, для осіб, які втратили працездатність, та інвалідів —

100% відповідного прожиткового мінімуму.

Розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям у 2015 році не може бути більше ніж 75% від рівня забезпечення прожиткового мінімуму для сім'ї.

У 2015 році здійснюється виплата державної соціальної допомоги, передбаченої пунктом 11 статті 15 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям».

Рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для визначення права на звільнення від плати за харчування дитини у державних і комунальних дитячих дошкільних закладах відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» у 2015 році збільшується відповідно до зростання прожиткового мінімуму.

● ВОЛИНЬ

Прокуратура захистила право пенсіонера на земельну ділянку

КОРОТКО ПРО ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Прокуратура Луцького району стала на захист пенсіонера та відстояла повернення йому частини земельної ділянки, яку місцеві чиновники незаконно передали іншим громадянам.

За зверненням пенсіонера із Луцького району, який просив допомогти йому повернути у власність земельну ділянку, прокуратурою було проведено перевірку додержання вимог земельного законодавства у Піддубцівській сільській раді.

Встановлено, що ще з 2002 року заявнику на підставі державного акта на право приватної власності на землю належить земельна ділянка площею понад 0,5 га в селі Гаразджа.

Між тим, у 2011 році рішеннями Піддубцівської сільської ради із цієї земельної ділянки було незаконно відведено дві менші земельні ділянки та передано їх у власність іншим громадянам.

Відтак, в інтересах пенсіонера прокуратурою району було пред'явлено позов про визнання протиправними та скасування рішень сільради, через які чоловік позбувся свого клаптика землі.

Нині Луцьким міськрайонним судом позов прокуратури задоволено, а землю повернуто законному власнику.

За повідомленням прес-служби прокуратури Волинської області

● ОДЕЩИНА

Прокуратура захистила право власності пенсіонера на землю в Біляївському районі

КОРОТКО ПРО ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Ухвалою Вищого адміністративного суду України задоволено скаргу прокуратури області і залишено в силі постанову суду першої інстанції.

Цією постановою задоволено позовні вимоги Біляївського міжрайонного прокурора в інтересах пенсіонера. Скасовано два протиправних рішення Нерубайської сільської ради, на підставі яких у приватну власність громадянки передано земельну ділянку площею 0,08 га для будівництва і обслуговування житлового приміщення, хоча ця земля з 2005 року знаходиться у власності пенсіонера.

За результатами касаційного перегляду справи обласною прокуратурою поновлено конституційне право літнього громадянина на безоплатне отримання земельної ділянки у власність.

За повідомленням прес-служби прокуратури Одеської області

Від редакції

Згідно зі статтями 14 та 41 Конституції України земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави.

Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону.

Кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності.

Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Частиною п'ятою статті 116 Земельного кодексу України встановлено, що земельні ділянки, які перебувають у власності чи користуванні громадян або юридичних осіб, передаються у власність чи користування за рішенням органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування лише після припинення права власності чи користування ними в порядку, визначеному законом.

Слід зазначити, що навіть якщо у громадянина немає правовстановлюючого документа, що підтверджує його право власності на земельну ділянку, то за умови прийняття до 2002 року рішення ради про передачу йому у власність цієї ділянки, власність у такого громадянина відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 15 вже виникла.

**КОРОТКО
ПРО ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

Завдяки військовій прокуратурі Західного регіону України скасовано рішення Львівської обласної ради, відповідно до якого мисливські угіддя Яворівського полігону (Міжнародний центр миротворчості та безпеки) площею понад 37 тис. га були незаконно передані в користування громадських організацій.

Як повідомив виконуючий обов'язки військового прокурора Львівського гарнізону, Львівський окружний адміністративний суд задовольнив позов військової прокуратури гарнізону та скасував незаконне рішення Львівської обласної ради про надання мисливських угідь мисливсько-рибальському господарству «Майдан» та товариству військових мисливців та рибалок Західного регіону України, які є громадськими організаціями.

Таким чином, прокуратура захистила інтереси держави у сфері земельних відносин.

За повідомленням прес-служби військової прокуратури Західного регіону України

● **ЛЬВІВЩИНА**

Військова прокуратура Західного регіону повертає Міністерству оборони 37 тис. га земель Яворівського полігону

Від редакції

Землями оборони визнаються землі, надані для розміщення і постійної діяльності військових частин, установ, військово-навчальних закладів, підприємств та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України (ст. 1 Закону України «Про землі оборони»). Згідно зі статтею 4 цього ж Закону військові частини за погодженням з органами місцевого самоврядування або місцевими органами виконавчої влади і в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, можуть дозволяти фізичним і юридичним особам вирощувати сільськогосподарські культури, випасати худобу та заготовляти сіно на землях, наданих їм у постійне користування.

Землі оборони можуть використовуватися для будівництва об'єктів соціально-культурного призначення, житла для військовослужбовців та членів їхніх сімей, а також соціального та доступного житла без зміни їх цільового призначення.

Щодо можливості використання цих земель як мисливських угідь, слід згадати, що мисливські угіддя — ділянки суші та водного простору, на яких перебувають мисливські тварини і які можуть бути використані для ведення мисливського господарства. Ці угіддя надаються Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, погодженим з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, а також власниками або користувачами земельних ділянок.

Отже, враховуючи специфіку земель оборони, особливий порядок їх використання, можливість надання мисливських угідь на землях оборони громадським організаціям законом не передбачена.

ВАШ КОНСУЛЬТАНТ

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації — Серія КВ № 20126-9926Р від 6 серпня 2013 року, видане Державною реєстраційною службою України. Журнал видається українською, російською (змішаними мовами).

Адреса редакції: 02002, м. Київ, вул. Луначарського, 12-58.
Тел.: (044) 541-04-87, (050) 7-000-779.
e-mail: vash-konsultant@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції — Серія ДК № 3723 від 26 лютого 2010 року, видане Державним комітетом телебачення та радіомовлення України.

Формат 84x108/16. Друк офсетний. Зам. 09. Наклад 600 прим.
Підписано до друку 26.01.2015.
Друк: ФОП Колесник О. А. Тел.095-696-68-81

Передрук матеріалів без письмового погодження з редакцією заборонено. Редакція отримані матеріали не рецензує, але редагує за правописом.

© «Ваш консультант», 2014.

«ВАШ КОНСУЛЬТАНТ»

Земельні, цивільні, господарські,
адміністративні відносини, податки

**КОЛО ЧИТАЧІВ РОЗШИРИЛОСЯ.
СПАСИБІ ЗА ПРИЄМНИЙ
ПОДАРУНОК
ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЖУРНАЛУ**

Рівно рік тому друкований світ української періодики поповнився журналом «Ваш консультант». Він нагадував малюка, який спинається на ноги і чекає звідусіль підтримки. Щоб кроки його назустріч читачам були чимраз впевненішими і міцнішими, довелося докласти чимало зусиль. І ось свій перший рік народження видання зустріло в півтора разу ширшому колі передплатників, ніж це було рік тому. Це додає віри та спонукає робити його щоразу змістовнішим і кориснішим, добираючи найсвіжішу інформацію, коментарі та роз'яснення фахівців.

Сьогодні журнал має передплатників у кожній області, навіть у Донецькій і Луганській, незважаючи на бойові дії в цій частині України, а також у Києві.

**ХТО НЕ ВСТИГ ПЕРЕДПЛАТИТИ —
ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО РЕДАКЦІЇ
ЧИ ДО ПОШТОВИХ ВІДДІЛЕНЬ
ЗВ'ЯЗКУ**

Електронна адреса:
vash-konsultant@ukr.net

Поштова адреса:
**вул. Луначарського, 12-58,
м. Київ, 02002**

Телефон
(050)7-000-779

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС
ЖУРНАЛУ
«ВАШ КОНСУЛЬТАНТ»
за каталогом видань України

86006